

PANORAMA

Evropska regionalna in mestna politika v središču

ZIMA 2020 / št. 75

Panorama v letu 2021 prehaja

na zeleno in digitalno

SPREJEMANJE
ODLOČITEV MED
PANDEMIJO

MESTA SE
POVEZUJEJO
NA PODROČJU
TRAJNOSTI
V MESTIH

Regionalna in
mestna politika

PANORAMA

KAZALO

UVODNIK.....	3
DOLGA IN TEŽKA POGAJANJA NEMŠKEGA PREDSEDSTVA EU ZA DOGOVOR O SVEŽNJU KOHEZIJSKE POLITIKE	4
NOVA SPLETNA KOMUNIKACIJSKA ORODJA ZA DVIGANJE OZAVEŠČENOSTI O KOHEZIJSKI POLITIKI.....	7
VSE NASLOVNICE <i>PANORAME</i> – PREGLED VEČ KOT 75 IZDAJ REVIJE – PRED PREHODOM NA DIGITALNO	9
PODATKOVNA TOČKA: FINANČNI KAZALNIKI IN KAZALNIKI UČINKI PRILAGOJENI ZA SLEDENJE ODZIVU EU NA PANDEMIJO COVID-19.....	13
DIGITALNI PRISTOP LETNEGA SREČANJA INTERREG K ČEZMEJNIM IZZIVOM	17
ODPRAVLJANJE OVIR ZA ČEZMEJNO POSLOVANJE: INTERNACIONALIZACIJA MSP	19
ISKANJE REŠITEV ZA SPODBUJANJE SODELOVANJA IN RASTI MED DRŽAVAMI EU IN EFTO	21
REGIONALNI INDEKS SOCIALNEGA NAPREDKA EU KAŽE POZITIVNE PREMIKE V DRUŽBENEM RAZVOJU.....	23
EVROPA TER SEVERNA, SREDNJA IN JUŽNA AMERIKA V SKUPNEM ISKANJU TRAJNOSTNIH ODGOVOROV NA TEŽAVE MEST.....	25
NA KONFERENCI FI-COMPASS IZRAŽENO VELIKO ZANIMANJE ZA FINANČNE INSTRUMENTE REGIONALNE POLITIKE.....	27
POZIV 18. EVROPSKEGA TEDNA REGIJ IN MEST: „SKUPAJ.OŽIVIMO.EVROPO“	29
DIPLOMANTKA PROGRAMA YOUTH4REGIONS POHVALILA RAZNOLIKOST IN ZAVEZO NOVINARJEV NA 18. EVROPSKEM „TEDNU“.....	32
KOHEZIJSKA POLITIKA: OBLIKOVANJE PRETEKLOSTI, SEDANJOSTI IN PRIHODNOSTI S SODELOVANJEM Z LJUDMI	34
VPLIVNEŽI SE Z OMREŽIJ ODPRVIJO NA OGLEDE ZELENIH PROJEKTOV IN IZRAZIJO PODPORO PODNEBNI POLITIKI EU.....	36
PROJEKTI Z MALTE, IZ BOLGARIJE, GRČIJE, DANSKE IN LUKSEMBURGA.....	41

4

21

25

29

38

42

UVODNIK

Ob približno enakem času, kot se izteka to nenavadno in netipično leto 2020, sedanja ekipa Evropske komisije praznuje enoletni mandat.

Ko smo decembra 2019 prevzeli funkcijo, smo vedeli, da nas čaka leto, polno izzivov, povezanih zlasti z odobritvijo večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, pravnih besedil v zvezi s spremenjenimi kohezijskimi predpisi za isto obdobje in ustanovitvijo novega Sklada za pravični prehod.

V tem prvem letu sem nameravala tudi obiskati vsaj eno regijo v vsaki državi, da bi okrepila dialog ter prisluhnila skrbem in pomislekom, ki pestijo lokalno prebivalstvo.

Realnost pa je pripravila povsem drugačno agendo: v nekaj mesecih so se naša življenja in življenja vseh Evropejcev dramatično spremenila zaradi koronavirusne pandemije. V mislih sem s tistimi, ki so izgubili svoje najbližje ali so se okužili s tem virusom. Zahvaljujem se vsem, ki ste vztrajno delali naprej in zagotavljali rezultate v teh težkih okoliščinah, za vašo zavzetost, strokovnost in čut za opravljanje dela za družbo.

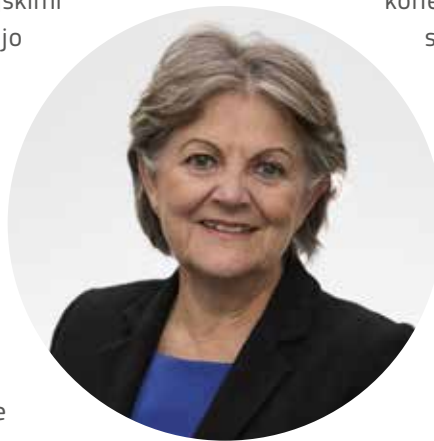
V času, ko so nujne sanitarne razmere dosegle višek, ter pri pripravah na okrevanje je kohezijska politika, ki je ena prvih politik EU, pokazala svojo sposobnost prilagajanja novi realnosti. Njena pravila so bila začasno spremenjena, kar je državam članicam ter regijam za zmanjšanje socialnih in zdravstvenih učinkov pandemije omogočilo preusmeriti finančno podporo tja, kjer je bila najbolj potrebna – najsi v zdravstveni sektor, sisteme brezposelnosti ali obratni kapital MSP.

Odobrena sta bila novi večletni finančni okvir ter sveženj za okrevanje Next Generation EU, ki je bil posebej zasnovan za boj proti vplivom pandemije, kar je vsem vpletenim omogočilo,

da zelo hitro začnejo popravljati naša gospodarstva ter jih preusmeriti v bolj zeleno, bolj digitalno in bolj kohezivno prihodnost. REACT-EU je bil simbolično prvi zakonodajni predlog instrumenta Next Generation EU: pionirji v odzivu in prvi akterji na pogajanjih.

Ta kriza je prav tako znova pokazala, v kolikšni meri je kohezija zares temeljni steber EU in njeno sposobnost, da s pomočjo držav, regij, delavcev in podjetij ustvari ambiciozen odziv. Na začetku krize smo s pobudama CRII in CRII+ morali gasiti stanje, s pobudo REACT-EU in dolgoročno kohezijo pa bomo pravi snovalci okrevanja.

Moja motivacija za prihodnje leto je, da iz krize izstopimo močnejši in s sodobnimi kohezivnimi gospodarstvi, kjer ne bo zapostavljen prav nihče.

Nazadnje je ta 75. številka *Panorame* tudi priložnost, da se poklonimo velikemu številu sodelavcev, ki nam to omogočajo od leta 2000. V tej izdaji je na voljo izbor naslovnih, ki prikazujejo razvoj naše politike skozi vsa ta leta z vrhuncem v obliki dogovora za obdobje financiranja 2021–2027.

Panorama bo prihod tega novega cikla politike zaznamovala v prenovljeni obliki, vam pa bo nudila rednejše, bolj prilagodljive in odzivnejše vsebine, zlasti z videoposnetki in interaktivnimi grafikami. Več o teh novih elementih sledi kmalu. ■

Elisa Ferreira

Evropska komisarka za kohezijo in reforme

Odštevanje: sprejemanje odločitev v času pandemije

S 1. januarjem 2021 se začne novo programsko obdobje kohezijske politike EU. Vse oči so zdaj uprte v nemško predsedstvo EU, da skupaj z Evropskim parlamentom dokončno oblikuje pravni in finančni okvir. Kot da že to ni dovolj velik izziv, je pandemija COVID-19 spremenila dinamiko sprejemanja odločitev in obrnila običajne delovne vzorce na glavo. *Panorama* je prosila Thomasa Pickartza, Alexandro Marquardt in Anno-Leno Zademach-Schwierz iz nemškega predsedstva, naj povedo več o tem, kako so se sprijemali s pogajanjem EU v novi digitalni realnosti, ter o zadnjih korakih pri doseganju dogovora o paketu kohezijske politike.

Po dveh letih in pol pogajanj sta Svet in Parlament na začetni stopnji za sklenitev zakonodajnega okvira.

Kaj še manjka?

Thomas Pickartz (TP): Naš cilj je vedno bil do konca leta doseči politični dogovor o celotnem svežnju kohezijske politike. Po 15 političnih dialogih in 40 tehničnih srečanjih z Evropskim parlamentom smo še vedno na dobri poti, da dosežemo ta cilj. 18. novembra smo podpisali politični dogovor o uredbi REACT-EU, ki je temelj evropskega načrta okrevanja „Next Generation EU“. Tudi pogajanja o uredbi o skupnih določbah dobro napredujejo. Nekaj težkih vprašanj ostaja, vendar je dogovor z Evropskim parlamentom na doseg roke.

Alexandra Marquardt (AM): Sklad za pravični prehod, ki je bil uveden šele z zelenim dogovorom in ne s kohezijskim svežnjem, je bil vedno med „zamedniki“. To je bil eden prvih mandator Sveta pod našim, nemškim predsedstvom, Parlament pa je glasoval šele septembra. Ker so se pogajanja začela počasi in postajala zahtevnejša, smo menili, da bo ta dokumentacija posredovana našim portugalskim kolegom. Potem pa so pogovori začeli potekati mnogo bolj nemoteno in v skladu z ESRR, s katerim smo imeli tudi nemiren začetek, zato dobro napredujemo ter smo že skoraj na ciljni črti.

Anna-Lena Zademach-Schwierz (AZ): Pogajanja o programu Interreg so bila dolgo časa pragmatična in usmerjena v rezultate – celo med omejitvami gibanja

spomladi. Ko pa je nastopilo nemško predsedstvo, je EP zaradi težkih proračunskih pogajanj postopek zaustavil. Vrniti se za pogajalsko mizo je bil izziv in včasih se je zdelo, kot da hodimo po tankem ledu. Pri ESS+ pa je bilo ravno nasprotno – začeli smo v polnem teku z dvema tehničnima srečanjema v juliju, med političnimi pogovori pa smo se soočili z večjimi težavami.

Ob začetku nemškega predsedovanja EU v juliju se je zdelo, da je najhujši del pandemije COVID-19 že mimo – dokler nas ni prizadel drugi val. Kako je to spremenilo vaš način dela?

AZ: S Parlamentom smo nekaj časa še naprej izvajali potrebne sestanke na tehnični ravni, tako v živo kot t. i. hibridne.

Levo: Anna-Lena Zademach-Schwierz; na sredini: Thomas Pickartz; desno: Alexandra Marquardt

Imeli smo samo eno nerodno situacijo, ko je bil glavni pogajalec druge strani v svoji domači pisarni, medtem ko je mnogo drugih kolegov sedelo v veliki sejni sobi. A tudi takrat nam je uspelo doseči zadovoljiv napredek – če le v virtualnih prostorih ni bilo preveč motečih zvokov ali piskov, ki so glasno odmevali po sejni sobi.

TP: V Svetu smo sprva nadaljevali s sestanki v živo. Prednostno smo obravnavali datoteke kohezijske politike zaradi njihove povezave z večletnim finančnim okvirjem in evropskim načrtom za okrevanje. Delovna skupina se je začela digitalno sestajati šele v novembru, ko je drugi val Bruselj močno prizadel. To je izredno uspešno delovalo.

AM: Drugi val nas je močno prizadel, toda COVID-19 je pravzaprav tvoril del našega predsedstva od začetka do konca. Ni bilo nobenih vzporednih dogodkov, priložnosti za spoznavanje, sprejemov, razstav, koncertov ali podobnih dogodkov. Naš ataše izlet v Berlin/Brandenburg, ki je po navadi vrhunec vsakega predsedstva, je prav tako bil

odpovedan. Delo v tem času je torej bilo zares izredno – ne samo zaradi digitalnih srečanj in domačih pisarn, temveč tudi glede načina, kako se je nemško predsedstvo lahko predstavljalo.

Ali lahko digitalna komunikacija – od videokonferenc do virtualnih obiskov – nadomesti oblike, ki smo jih vajeni?

AZ: V zadnjih mesecih sem med številnimi tehničnimi sestanki o različnih datotekah uvidel tudi prednosti virtualnega sveta. Ko je mikrofoni utišani, se lahko veliko hitreje izmenjajo stališča in doseže dogovor, kot pa če se na „sestanku v živo“ prosi za odmor. Vendar je vse to dobro delovalo zgolj zato, ker smo lahko vsi sedeli v isti sobi kot ekipa. Ko sediš sam za svojo mizo, je mnogo težje slediti različnim možnostim „klepeta“.

TP: Digitalna komunikacija nam je zagotovo pomagala, da so stvari med krizo nemoteno potekale. Vendar osebni stik ostaja zelo pomemben pri iskanju kompromisov glede občutljivih vprašanj. Digitalna oblika oslabi človeški dejavnik.

Če se na sestanku prek videokonference pošalite, ne morete slišati smeja ljudi, saj so njihovi mikrofoni utišani. V virtualni sobi je veliko težje razbrati razpoloženje kolegov kot v živo.

Pripraviti morate zajetno število zakonodajnih predlogov – od REACT-EU do uredbe Interreg. Kaj vam je pomagalo se lažje prebiti skozi dan?

TP: Res je, delovna obremenitev je ogromna. V veliko pomoč nam je bilo deliti odgovornost v sklopu naše bruseljske ekipe, vključno s predsedovanjem delovne skupine in vodenjem tehničnih pogajanj z Evropskim parlamentom. Kar zadeva pogajanja na politični ravni, so se naš namestnik generalnega direktorja in kolegi iz Berlina kljub pandemiji pri vsakem dialogu zelo zavzeli za potovanje iz Berlina v Bruselj. Ta zaveza je bila zelo spodbudna.

AM: Lahko se samo strinjam s Thomasom. Imamo čudovito ekipo! Delovni dnevi so pogosto utrujajoči in pravi izziv je imeti tri dialoge na teden. Toda vedno smo dobre volje, radi se skupaj smejimo in vsi vemo, da za doseganje vseh teh odličnih rezultatov potrebujemo slehernega člana ekipe.

AZ: Družina me je v tem času zelo podpirala. Usklajevanje med tremi otroki, vključno z občasnim šolanjem od doma, ni lahka naloga za dva partnerja z odgovornima službama. Moja 75-letna mama se ni ustrašila odpotovati na tvegano območje in testiranja (bilo je negativno :-)) ob vrnitvi. Gledano v celoti, vedno sem imela občutek, da je moje delo cenjeno ter trud poplačan. Z vso podporo, ki smo jo dobili od ekipe v Berlinu, kolegov iz sekretariata Sveta in Komisije, se mi zdi, da smo pri teh dosjelih naredili

Od leve proti desni: Heinz Heitmeier (nemško predsedstvo), Elisa Ferreira (komisarka za kohezijo in reforme), Pascal Arimont (poročevalec, EP) in Younous Omarjee (predsednik Odbora za regionalni razvoj, EP) držijo varnostno razdaljo na tristranskem srečanju za čezmejno sodelovanje

potreben in dober napredek – da lahko med našim predsedovanjem zaključimo vse politične točke.

Imate kašne najljubše zgodbe s pogajanj o kohezijski politiki?

TP: Odločilni trialog za REACT-EU je potekal na rojstni dan soporočevalke Constanze Krehl (S&D, DE). Prinesli smo rože, imeli zelo uspešen sestanek in na koncu nekaj popili. Dva dobra razloga za praznovanje na isti dan.

AM: Zame so bila to zelo posebna pogajanja. Med zadnjimi razpravami o kohezijskem svežnju sem delala za Constanze Krehl, ki je bila tudi soporočevalka za sedanjo uredbo o skupnih določbah za obdobje 2014–2020. S Constanze sva preživeli več kot 90 trialogov pred dokončnim glasovanjem na plenarnem zasedanju decembra 2013. To je bilo zelo intenzivno obdobje in zelo sem uživala pri delu v Parlamentu.

Odlična izkušnja je, da sem sedaj „na drugi strani“ in predstavljam Svet. Zame osebno je odlično znova sodelovati z „mojo“ bivšo poslanko Evropskega parlamenta.

Vpr.: Glede na to, da se predsedstvo EU v januarju 2021 seli na Portugalsko – kaj boste najbolj pogrešali iz časov skupnega sodelovanja?

AM: Bogati me učenje iz ogromnega znanja in izkušenj mojih kolegov. In vseč so mi različni značaji ter naš način sodelovanja. Tako bom predvsem pogrešala svoje čudovite kolege!

AZ: Menim, da se še nikoli v življenju nisem toliko smejala v službi – s solzami v očeh! Po treh trialogih zapored, ko smo ravno prebrodili vso napetost, smo se zelo zabavali ob kozarcu vina. In ker so trije izmed nas praznovali rojstni dan v novembru, smo v zadnjih šestih tednih

predsedovanja imeli kar nekaj praznovanj, navkljub stresu. Vsekakor bom pogrešala toplino in smeh mojih kolegov.

TP: Predvsem bom pogrešal Alexandro in Anno-Leno ter čudovit čas, ki smo ga preživeli skupaj. Anna-Lena bo zaključila svojo napotitev in se v Komisijo vrnila v začetku prihodnjega leta. Alex se bo v Nemčijo vrnil konec marca. Težko si predstavljam, da bom zopet sam. ■

VEČ O TEM

https://ec.europa.eu/regional_policy/sl/2021_2027/

<https://www.eu2020.de/eu2020-en>

Soustvarjanje skupne identitete s spletnimi orodji

GD REGIO je predstavil svoj spletni generator in knjigo o blagovni znamki. Upravičenci projekta lahko zdaj z le nekaj kliki učinkovito izpolnijo zahteve Komisije glede komunikacije in preglednosti. S tem ko na lokalni ravni izmenjujejo svoje dejavnosti in dosežke, pomagajo sooblikovati prepoznavnost podpore EU na evropski ravni.

Izboljšanje preglednosti kohezijske politike je postala glavna prednostna naloga. Kohezijsko financiranje vsako leto podpira na tisoče projektov po Evropi, ki predstavljajo najbolj konkretno manifestacijo EU na terenu.

Učinkovitejša komunikacija o teh intervencijah bi pripomogla k večji ozaveščenosti o koristih EU za življenja ljudi in izboljšala javno podobo Unije. Pravzaprav so številne raziskovalne študije pokazale, da kohezijska politika pozitivno vpliva na odnos državljanov do evropskega projekta.

Regulativni okvir za komunikacijo na področju kohezijske politike se je postopoma spreminjal skozi zaporedna programska obdobja – od preprostih zahtev glede obveščanja javnosti do podrobnejših obveznosti glede komunikacije in transparentnosti. S programskim obdobjem 2014–2020 smo naredili odločilen korak naprej in komunikacijo prepoznali kot strateško vlogo programov.

Nove določbe za obdobje 2021–2027 podpirajo ta pristop. Z njimi si prizadevamo, da bi vzpostavili ravnovesje med krepitvijo odgovornosti držav članic, organov upravljanja in upravičencev, ter olajšali regulativno breme, ki jim je naloženo.

Sporočilna vrednost

Najpomembnejši element novega programskega obdobja je dramatična sprememba paradigme. Evropska komisija je spoznala, da je trenutno stanje z množico različnih logotipov prepletano in premalo jasno za državljane ter se odločila, da

bodo vsi programi posredovani samo z emblemom EU. Poleg tega bo sedem skladov v sklopu uredbe o skupnih določbah in programih, kot sta Obzorje in Ustvarjalna Evropa, poleg emblema EU uporabljalo izjavo o financiranju „(So-) financira Evropska unija“. Izbrani pristop s tem jasnim sporočilom vzpostavlja in še dodatno krepi EU kot našo najmočnejšo blagovno znamko.

Nenazadnje pa je uspešna komunikacija odvisna od dejanske zaveze vključenih organov in nosilcev projektov. Namesto birokratskega obkljukavanja ustreznih okenc je treba komunikacijo obravnavati kot osrednji vidik izvajanja programov in projektov.

Da bi organi upravljanja in upravičenci projektov učinkovito izpolnili minimalne zahteve določb o komunikaciji, je GD REGIO skupaj z nacionalnimi strokovnjaki iz držav članic pripravil t. i. sveženj podpore za obveščanje o kohezijski politiki za obdobje 2021–2027.

Dovršeni vizualni pripomočki

Ta sveženj je sestavljen iz treh delov: knjižice [Obveščanje o kohezijski politiki](#), ki za vzgled opisuje najboljše komunikacijske prakse iz programskega obdobja 2014–2020, in druge knjižice o [spremljanju in vrednotenju ukrepov na področju komunikacije](#). Obe knjižici sta izšli leta 2019. Zadnji del svežnja podpore se nanaša na blagovno znamko in ima dva ključna elementa: „spletni generator“ in knjigo o blagovni znamki.

Uredba od upravičencev zahteva, da na lokaciji projekta na vidno mesto postavijo fizični pano, ploščo ali plakat. Glede na število projektov, ki jih podpira EU, lahko ti elementi obveščanja skoraj povsod dosežejo Evropejce.

Vendar skupne vizualne podobe na evropski ravni tako rekoč ni, zato tudi ni enotnih vizualnih elementov v operativnih programih, različnih skladi EU ter med državami članicami in celo regijami, saj imajo vse svojo vizualno identiteto. Za uskladitev stanja in razjasnitev ter krepitev sporočila o podpori EU bo spletni generator ustvaril vseevropsko vizualno identiteto, pri čemer bo vsem upravičencem projekta omogočil, da zahtevane elemente obveščanja javnosti prilagodijo z uporabo iste predloge.

Spletni generator dopolnjuje knjigo o blagovni znamki, ki vsebuje nasvete in namige, kako kar najbolje izkoristiti fizične komunikacijske elemente – na primer z ubeseditvijo in umestitvijo. Za tiste upravičence, ki imajo lastne grafične oblikovalce, pa ponuja tudi dodatne podrobnosti o blagovni znamki EU, da lahko prilagodijo svoje komunikacijske elemente.

Vodilna načela za pristop h komunikaciji v naslednjem programskega obdobja so poenostavljanje, večja prepoznavnost in transparentnost. V skladu s tem sta generator in blagovna znamka možnost, ne pa obveza, da organi upravljanja in upravičenci projektov z le nekaj kliki najdejo rešitev za izpolnjevanje minimalnih zahtev glede prepoznavnosti na spletu – brez revizije! Tako imajo upravičenci na voljo kar največ

Standardna predloga za publikacije zagotavlja vizualno skladnost med komunikacijskimi orodji

sredstev, ki jih lahko namenijo drugim dejavnostim na področju komunikacije, obenem pa to usklajujejo z doseganjem evropskih državljanov.

Nova vizualna podoba je skupaj s skupno izjavo o financiranju vseh programov, ki jih podpira EU, konkreten premik proti večji skladnosti. Krepitev sporočila o dosežkih EU je pomembnejše kot kdaj koli prej. Lepo je, da nas je mogoče prepoznati na podlagi skupnih vrednot in vizije – kot Evropsko unijo!

Spletni generator bo na voljo v prvi polovici leta 2021 – spremljajte nas še naprej za neposredno povezavo! ■

PANORAMA gre nazaj v prihodnost

To je posebna izdaja *Panorame* – ne samo zato, ker smo dosegli 75. izdajo revije, ampak tudi zato, ker je to zadnja, ki bo izšla v svoji trenutni obliki.

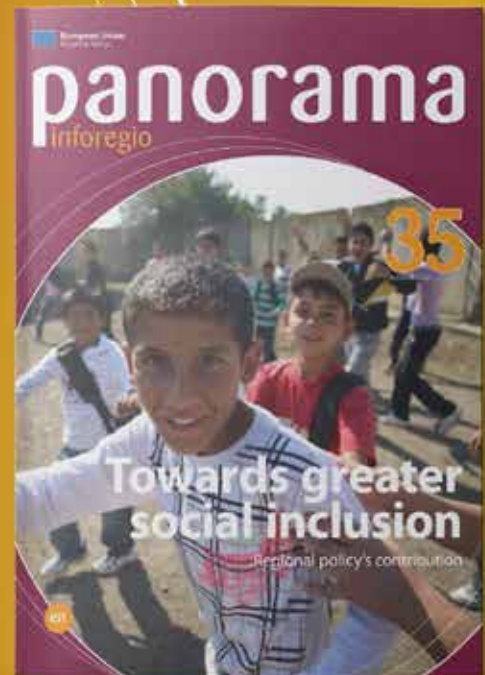
Od svojih začetkov v letu 2001 si *Panorama* prizadeva povečevati ozaveščenost in razumevanje širše javnosti o regionalni in mestni politiki EU. Revija je zajemala najrazličnejše teme, od odmevnih intervjujev do tehničnih in finančnih zadev, poročil o projektih, zgodb in pričevanj ljudi – pri čemer je bila vselej oblikovana na dostopen in privlačen način. Berejo jo politiki, akademiki in splošna javnost, bodisi z neposredno naročnino bodisi v izdajah, ki jih razdelijo po informacijskih centrih Europe Direct in predstavništvih EU.

Izbor tukaj prikazanih naslovnih ponazarja nabor številnih tem, ki so bile zajete, ter način, kako se je slog revije spremenil v zadnjih dveh desetletjih.

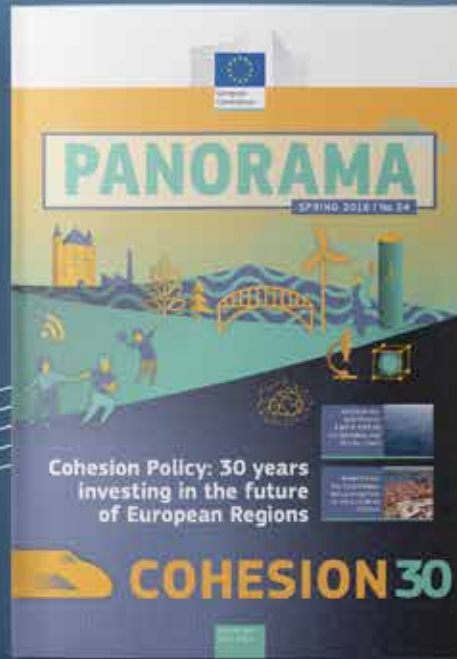
Te spremembe se bodo nadaljevale tudi v prihodnje, saj *Panorama* svoje objave v celoti seli na splet. Leta 2021 bomo s formata PDF, izdanega vsake tri mesece, prešli na objavo člankov neposredno na spletnem mestu Inforegio – z rednejšimi, bolj prilagodljivimi in odzivnejšimi objavami. Medtem ko bomo spletno različico izkoristili za vključitev videoposnetkov in interaktivnih grafik, bo nova oblika tudi preprostejša za ogled z različnimi digitalnimi napravami.

Panorama je kot vedno namenjena vam in govori o vas, zato bi bili veseli, da se nam oglasite s komentarji ali predlogi oziroma s prispevki, kot so kolumna, poročilo ali izjava. Pišite nam na regio-panorama@ec.europa.eu.

PODATKOVNA TOČKA

Pregled koronavirusa: odziv kohezijske politike EU na krizo

Pandemija COVID-19 predstavlja velik izziv za celotno Evropsko unijo. Nacionalne, regionalne in lokalne skupnosti so v prvih bojnih vrstah proti tej bolezni in njenim socialno-ekonomskim vplivom. Solidarnost in odgovornost v naši družbi in med državami članicami sta ključni pri premagovanju tega izziva.

V aprilu 2020 je Evropska komisija uvedla dva svežnja ukrepov: [naložbeno pobudo v odziv na koronavirus \(CRII\)](#) in [naložbeno pobudo v odziv na koronavirus plus \(CRII+\)](#) za mobilizacijo kohezijske politike EU med koronavirusno krizo.

Namesto zagotavljanja novih finančnih sredstev EU sveženj pobude CRII omogoča prilagodljivo uporabo obstoječih neporabljenih sredstev in jih preusmeri tja, kjer so najbolj potrebna.

Prilagoditi je mogoče tudi prenos nedodeljenih sredstev EU med skladi in kategorijami regij, povečanje predhodnega

financiranja EU za izboljšanje denarnega toka ter možnost dviga stopnje sofinanciranja EU za obračunsko obdobje 2020–2021 na 100 %.

27. maja sta bili pobudi CRII in CRII+ dopolnjeni s [svežnjem REACT-EU](#), o katerem trenutno potekajo pogajanja v Svetu in Evropskem parlamentu.

Sledenje odzivu kohezijske politike na pandemijo COVID-19

Spremljanje odziva predstavlja poseben izziv za kohezijsko politiko, ki se poslužuje deljenega upravljanja v več kot 390 programih. Prvotni sistemi finančnega spremljanja in spremljanja kazalnikov niso bili zasnovani za sledenje specifičnim ukrepom, ki se trenutno izvajajo. 12. maja 2020 so službe Komisije predlagale nove [finančne kazalnike in kazalnike učinka](#) – „skupne“ kazalnike za pandemijo COVID-19 za uporabo v okviru nacionalnih in regionalnih programov.

VPLIV UKREPOV POBUD CRII/CRII+

Z 19. novembrom 2020 so nominalni podatki o obsegu sredstev, mobiliziranih z novimi ukrepi naslednji:

REPROGRAMIRANJE

- › prerazporeditev 6,3 milijarde EUR sredstev EU za zdravstvene dejavnosti, rezultat katerega je neto povečanje za 5,9 milijarde EUR na ravni EU;
- › prerazporeditev 8,5 milijarde EUR sredstev EU za podporo podjetjem, rezultat katerega je neto povečanje za 1,9 milijarde EUR na ravni EU;
- › 2,7 milijarde EUR neposredne podpore ljudem, vključno z delavci in ranljivimi skupinami.

(V zvezi z „neposredno podporo ljudem“ se lahko v nekaterih primerih dodelitve prekrivajo z reprogramiranjem ESS v zvezi z zdravstvom in podjetji.)

FINANCIRANJE IN SPREMENJENA PRAVILA

- › 7,6 milijarde EUR je zagotovljenih z dodatnim predhodnim financiranjem EU;
- › za 129 programov kohezijske politike je bilo izbrano 100-odstotno sofinanciranje EU;
- › 3,3 milijarde EUR je bilo prerazporejenih med skladi in/ali kategorijami regij.

“V pričakovanju dogovora o svežnju REACT-EU države članice v celoti izkoriščajo prilagodljivost in likvidnost, ki ju ponujajo kohezijski skladi, da bi pomagale najbolj prizadetim: zdravstvenim delavcem in bolnišnicam, MSP, delavcem idr. Medtem ko se standardna kohezijska podpora osredotoča na dolgoročne naložbe za regionalno konvergenco, je pobuda CRII zagotovila nujne ukrepe tam, kjer je bilo to najbolj potrebno.”

Elisa Ferreira, komisarka za kohezijo in reforme

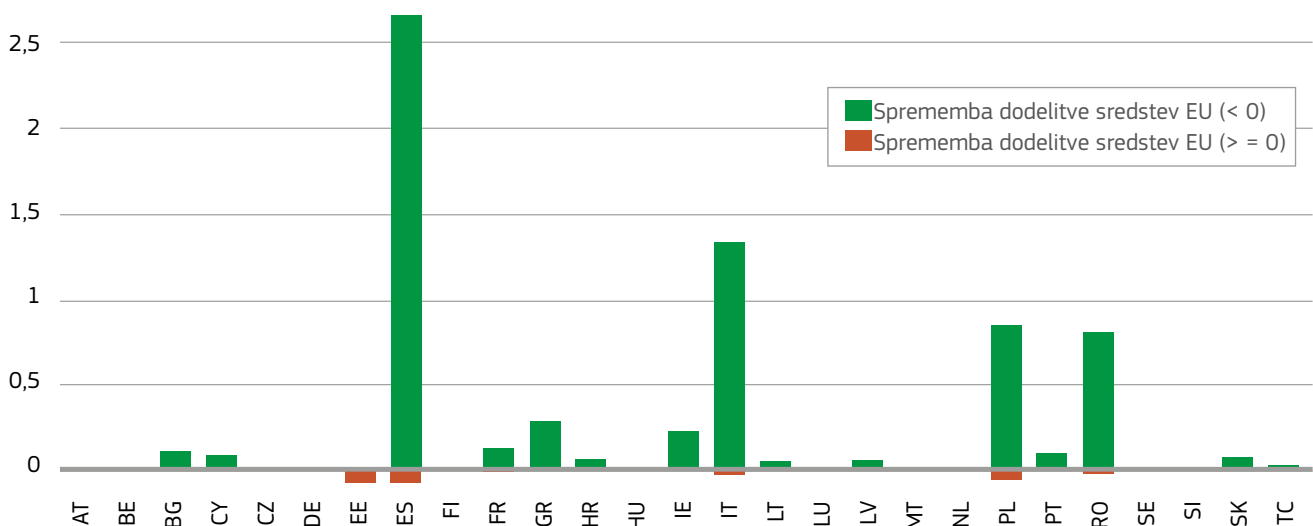
Močan porast dodeljenih sredstev EU za zdravstvo

Strateške naložbe v zdravstvo so bile prvotno povečane v programih iz obdobja 2014–2020 z več kot 10 milijardami podpore EU. Zaradi prenosov sredstev znotraj in med številnimi programi ESRR ter ESS je v več programih prišlo do neto povečanja podpore zdravstvenim ukrepom. Po sprejetju novih predpisov pobud CRII/CRII+ so se začele pospešeno izvajati spremembe programov, saj so novi ukrepi postali upravičeni za financiranje, kot so nakup osebne zaščitne opreme, zdravil,

testiranje, najem dodatnega zdravstvenega osebja, zdravstvena pomoč ali oskrba na domu za ranljive skupine.

Natančnejše podatke o finančni podpori EU pri odzivu na področju zdravstva v zvezi s pandemijo COVID-19 zagotavljajo nacionalni in regionalni programi, za katere je bilo sprejeto, da bodo opredelili in spremljali finančno podporo. Komisija s temi programi sodeluje za izboljšanje podatkovne pokritosti, saj bo skupni obseg podpore EU za podobne namene najverjetneje višji. Po dokončanju bodo podatki redno posodobljeni.

COVID-19/CRII – SPREMEMBE GLEDE NAČRTOVANE PODPORE EU ZDRAVSTVU OD 1. FEBRUARJA 2020 (V MILIJARDAH EUR)

Večja podpora podjetjem

Podpora podjetjem je bila že od samega začetka glavna naložbena tema kohezijske politike, s katero so podprli širok spekter ukrepov, predvsem za MSP. Ta podpora sega od raziskav in inovacij, podjetništva, energijske učinkovitosti, dostopa do financiranja, pa do digitalizacije in še veliko drugega.

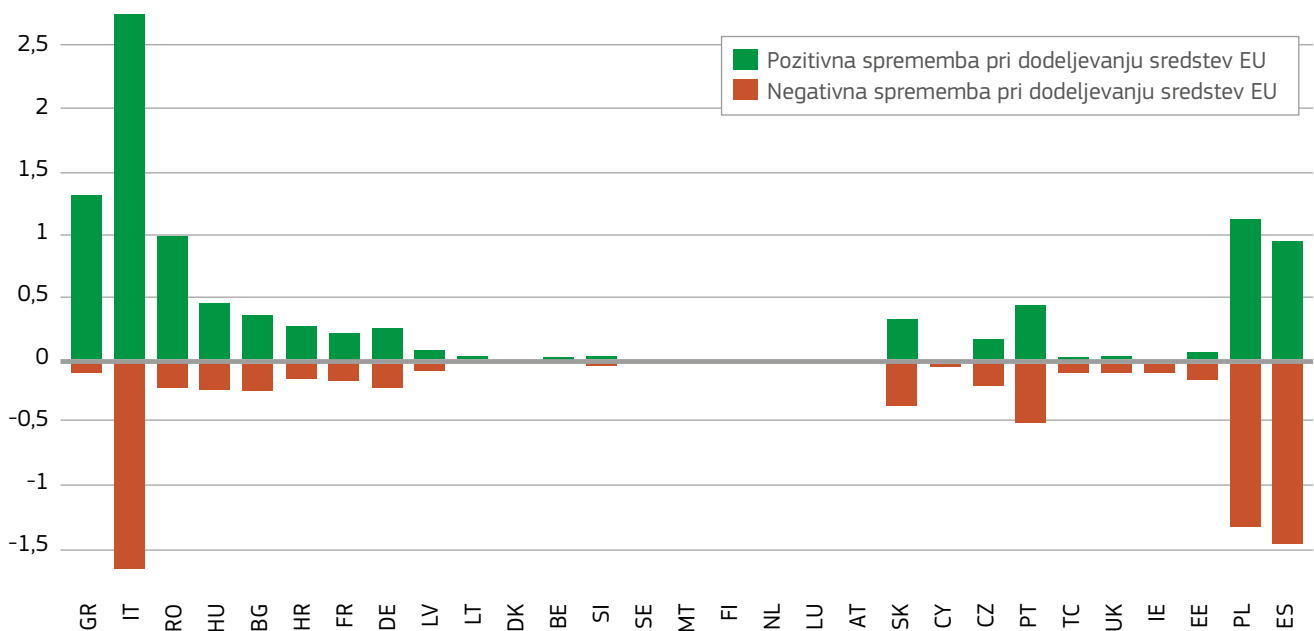
Vsaka država in regija je oblikovala lastne strategije, da bi se kar najbolje spopadla s koronavirusno krizo. To pogosto vključuje prerazporeditev financiranja iz ene dejavnosti z večjo količino nedodeljenih sredstev v drugo dejavnost z večjim potencialom za oživitev gospodarstva in kljubovanje krizi. Financiranje bi bilo mogoče zagotoviti iz drugih področij podpore ali iz različnih prednostnih nalog v sklopu istega področja.

Podpora ljudem v boju proti vplivom pandemije

Koronavirusna kriza je sprožila verižno reakcijo v celotni družbi in je na zelo različne načine vplivala na ljudi. Evropski socialni sklad (ESS) je bil glavni vir podpore za socialne storitve, ohranjanje zaposlitve, podporo ranljivim skupinam idr.

Zgornja slika prikazuje znesek, načrtovan za boj proti ali nevtraliziranje vplivov pandemije – npr. s podporo ureditvam skrajšanega delovnega časa, dodatnim plačam za zdravstveno osebje, opremljenosti IT, osebni varovalni opremljenosti in storitvam za ranljive skupine.

COVID-19/CRUII – SPREMEMBE GLEDE NAČRTOVANE PODPORE EU PODJETJEM OD 1. FEBRUARJA 2020 (V MILIJARDAH EUR)

Imate vprašanje, za katerega želite, da bi bilo obravnavano v naslednjih prispevkih PODATKOVNE TOČKE *Panorame*?

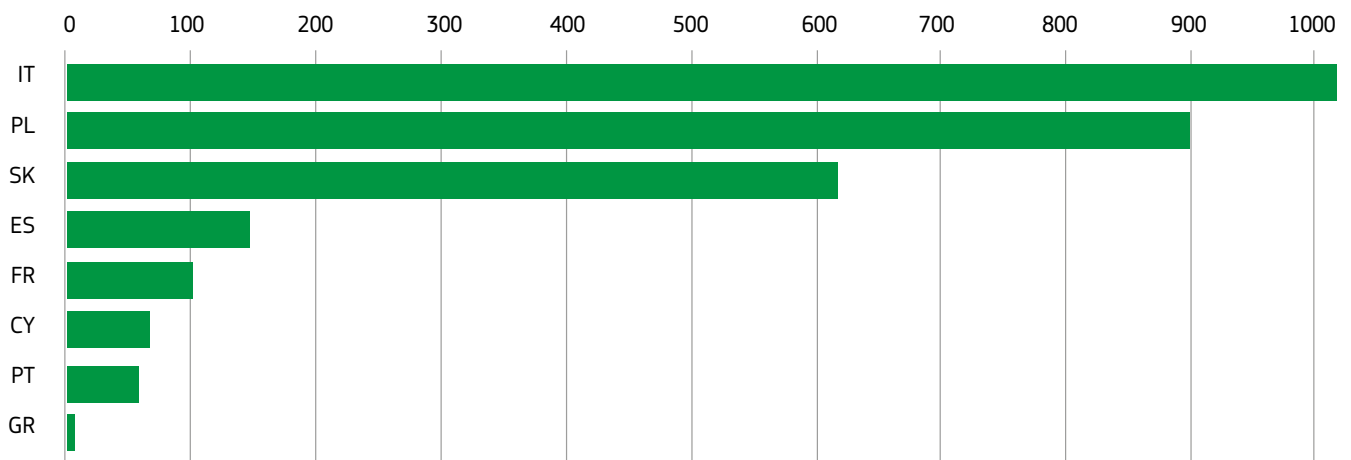
Obstaja kakšen sklop podatkov, za katerega želite, da bi ga vključili v platformo odprtih podatkov o skladih ESI?

Če je temu tako, pošljite e-pošto na: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Sledite razpravi na TWITTERJU #ESIFOpenData

ali se naročite na naše glasilo: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

VREDNOST UKREPOV ESS ZA BOJ PROTI VPLIVOM PANDEMIJE COVID-19 (V MILIJONIH EUR)

Večje letno predhodno financiranje

S tem ukrepom iz prvega svežnja pobude CRII v višini 7,6 milijarde EUR neuporabljenega predhodnega financiranja EU za leto 2019 so imeli korist vsi programi in ga je Komisija samodejno uporabila. Neuporabljene letne zneske predhodnega financiranja za leto 2019 lahko države članice uporabijo za pospešitev izdatkov, povezanih s pandemijo. To dejansko pomeni začetno večjo obremenitev sredstev EU, saj bodo zneski, ki niso bili uporabljeni leta 2020, odobreni ali uporabljeni šele ob zaključku programskega obdobja.

V številnih programih je bila izbrana možnost 100-odstotnega financiranja EU

Na zahtevo države bi bilo mogoče izdatke, prijavljene v obračunskem letu 2020–2021, začasno financirati izključno iz sredstev EU. Ta možnost 100-odstotnega evropskega sofinanciranja je eden od najbolj priljubljenih ukrepov v večini spremenjenih programov.

Nekatere države prenašajo sredstva med skladi

Na zahtevo države bi bilo sredstva, ki so na voljo za načrtovanje razvojne pomoči za leto 2020, mogoče prerazporediti med ESRR, ESS in Kohezijskim skladom.

Prav tako bi bilo sredstva, ki so na voljo za leto 2020, mogoče prerazporediti med kategorijami regij. Virus je najbolj prizadel najbolj urbanizirana območja, kar zahteva dodatne naložbe, povezane z zdravstvom. ■

VEČ INFORMACIJ

Pregled koronavirusa

Pregled vseh [ukrepov EU zaradi koronavirusa](#)

Zadnje novice o posebnih odzivih politike po državah in regijah za ESRR/Kohezijski sklad

Zadnje novice o posebnem [odzivu politike ESS](#)

Letno srečanje Interreg je potekalo na spletu

Letošnje [letno srečanje Interreg 2020](#) je potekalo v zelo posebnih okoliščinah – v času, ko smo vsi prizadeti zaradi pandemije COVID-19.

Največji dogodek na koledarju programa Interreg je združil organe upravljanja in skupne sekretariate vseh programov Interreg, vključno z IPA in ENI CBC, da bi razpravljali o izzivih in priložnostih za sodelovanje z Evropsko komisijo.

Z letošnjim srečanjem naj bi tudi obeležili 30. obletnico programa Interreg. Ker ne želimo zamuditi proslave našega rojstnega dne, smo se odločili, da zabavo prestavimo na leto 2021, ko upamo, da se bomo z vami lahko spet srečali v živo.

Letno srečanje Interreg je potekalo od 15. do 16. oktobra v strogo digitalni obliki – takoj za evropskim tednom regij in mest #EURregionsWeek. Z dogodkom je bilo povezano tudi nemško predsedstvo Svetu EU.

Srečanje se je začelo 15. oktobra 2020 popoldne s plenarnim zasedanjem v navzočnosti Elise Ferreire, komisarke za kohezijo in reforme, predstavnika nemškega predsedstva Svetu EU in nekdanjega komisarja Potočnika. G. Potočnik je imel slavnostni govor o „vlogi teritorialnega sodelovanja pri doseganju naših ciljev v okviru zelenega dogovora“.

Med mladinskim dialogom, ki je potekal istega popoldneva, so mladi, ki so se seznanili s programom Interreg in sodelovanjem, predstavili manifest o prihodnosti sodelovanja.

16. oktobra 2020 je bilo v središču več tehničnih vprašanj v zvezi z načrtovanjem programov za obdobje 2021–2027, zlasti glede njihove vsebine ter načinov za izboljšanje usklajevanja in kapitalizacije. To je potekalo v obliki sedmih vzporednih delavnic, od katerih je bila vsaka namenjena določenemu političnemu cilju (vključno z dvema ciljema, specifičnima za Interreg), sledilo pa je plenarno zasedanje o usklajevanju, organizirano s podporo programa Interact.

Evropska komisija se zahvaljuje vsem, ki so sodelovali na letošnjem letnem srečanju Interreg. Čeprav je bil letošnji dogodek s tehničnega vidika zelo zahteven in se njegova izvedba v virtualni obliki ne more primerjati s srečanjem z ljudmi v živo, smo veseli, da je omogočil priložnosti za mreženje in uspel povezati veliko skupnost programa Interreg.

Čezmejno sodelovanje na področju zdravstva – pomembnejše kot kdaj koli prej

V okviru [delavnice „Health: Interreg NEXT & IPA CBC in action“](#), ki je potekala med 18. evropskim tednom regij in mest, so z različnih zornih kotov poudarili pomen zdravstvenega sodelovanja v obmejnih regijah. Predstavniki programov IPA CBC za Bolgarijo in Srbijo, ENI CBC za Poljsko, Belorusijo in Ukrajino, CBC za Belgijo in Francijo ter CESC (Organizacija za pomoč čezmejnemu pobudam v Srednji Evropi) so predstavili uspešne čezmejne zdravstvene projekte in razpravljali o ovirah in izzivih, s katerimi se soočajo.

Pandemija COVID-19 nam je pokazala, da pri čezmejnem zdravstvenem sodelovanju ne gre le za ustvarjanje boljšega življenja ljudi v obmejnih regijah in za povečevanje čezmejne mobilnosti, temveč ima lahko tudi vpliv na odločitve o življenju ali smrti bolnikov – zato je pomembnejše kot kdaj koli prej.

Zdravstveni projekti v okviru programa Interreg IPA CBC za Bolgarijo in Srbijo

Člani generalnih direktorats Evropske komisije GD SANTE, GD NEAR in GD REGIO so dopolnili sliko z informacijami o s tem povezani politični, finančni in zakonodajni podpori. Jasno je, da se na notranjih in zunanjih mejah EU soočajo z različnimi izzivi: zdravstveni sistemi se razlikujejo, ravno tako upravna in zakonodajna pravila, jezikovni in vizumski režimi lahko predstavljajo ovire ter kvalifikacije zdravstvenih delavcev morda niso vedno priznane na drugi strani meje. Vendar obstaja rešitev: še naprej delajte skupaj – še naprej sodelujte!

Drugi teden makroregionalnih strategij EU bo virtualen!

Pod sloganom dogodka „Premislek, okrevanje, povezovanje“ najdemo tri cilje: premislek o novem načinu sodelovanja in življenja po pandemiji, okrevanje po socialno-gospodarskih vplivih pandemije COVID-19 s pomočjo makroregionalnih strategij (MRS) ter potreba po povezovanju z deležniki iz štirih makroregij, da teorijo prenesemo v dejanske ukrepe.

Uspešnemu začetku tedna makroregionalnih strategij EU (MRS) iz začetka tega leta bo sledil drugi del, ki bo potekal od 1. do 5. marca 2021.

Agenda temelji na [poročilu Komisije](#) in [Sklepih Sveta o izva-
janju makroregionalnih strategij EU](#), ki:

- krepijo vlogo vseh deležnikov pri spodbujanju boljšega usklajevanja med MRS in skladi EU;
- spodbujajo okrevanje po pandemiji COVID-19;
- vključujejo postopek v sistem in
- podpirajo večjo vključenost mladih in organizacij civilne družbe.

Več informacij o registraciji bo kmalu na voljo na našem spletnem mestu Info REGIO ali na Twitterju @RegioInterreg. ■

Spodbuda za MSP in čezmejna podjetja

Evropska mala in srednja podjetja so hrbtenica evropskega gospodarstva in predstavljajo 99 % vseh podjetij v EU. Še vedno pa je prostor za izboljšave – in to zlasti med tistimi MSP, ki delujejo v obmejnih regijah.

Evropska komisija si skupaj s partnerji v obmejnih regijah EU prizadeva spodbujati internacionalizacijo MSP na teh območjih.

MSP imajo ključni položaj v vseh sektorjih evropskega gospodarstva ter dodajajo vrednost evropski konkurenčnosti in zaposlovanju. Tudi v tako zahtevnih časih, kot je sedanja pandemija, so se izkazala za močno podlago, na kateri temelji evropsko gospodarstvo. Vendar pa meje, ki delijo Evropo, pogosto tudi neposredno delijo trge, na katerih delujejo MSP.

Močnejše poslovne vezi

Obstaja veliko razlogov, zakaj MSP nerada čezmejno poslujejo. Za okrepitev čezmejnega poslovanja Evropska komisija podjetjem ponuja različne možnosti za internacionalizacijo in poslovanje v teh regijah.

Nedavna „Strategija za MSP za trajnostno in digitalno Evropo“, ki jo je Evropska komisija objavila marca 2020, odraža njeno željo po internacionalizaciji MSP. Ta strategija temelji na treh stebrih: krepitev zmogljivosti in podpora njihovem prehodu na trajnost in digitalizacijo, zmanjšanje regulativnih bremen in izboljšanje njihovega dostopa do trgov ter financiranja.

Prvi spletni študijski obisk, Španija

Tako po navedbah Komisije: „Evropska MSP doživljajo zakonodajo kot zapleteno in obremenjujočo, zlasti zaradi različnih postopkov v državah članicah. Te ovire marsikoga odvrnejo od čezmejnega poslovanja in širitve podjetja. Če pa se za to le odloči, pogosto uporablja velike platforme kot posrednike, kar vodi v neenotne ravni pogajalske moči.“

Komisija skupaj z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi oblastmi, gospodarskimi zbornicami in drugimi partnerji uporablja različna sredstva za izboljšanje čezmejnih možnosti za MSP v Evropi. Ključni ukrepi med drugim vključujejo: imenovanje posebnega odposlanca EU za MSP na visoki ravni, spodbujanje držav članic k izmenjavi in sprejemanju najboljših praks ter spodbujanje držav članic, da uvedejo enotni digitalni prehod, ki bo prijazen do MSP.

Prevzemanje pobude

Projekt Interreg Europe „INTER VENTURES“ je ena od pobud za izboljšanje internacionalizacije MSP. Pri delu sodelujejo partnerji iz petih evropskih obmejnih regij, ki se nahajajo na Madžarskem/Hrvaškem, v Italiji, Litvi, na Poljskem in v Španiji. Vsi partnerji in njihove regije so v različnih fazah razvoja ekosistemov MSP, ki obsegajo vse od občasnega čezmejnega sodelovanja do mednarodnega združevanja. S študijskimi obiski, izmenjavo dobrih praks in medregionalnimi srečanji – najpogosteje prek virtualnih in spletnih dejavnosti – partnerji delijo svoje ideje o tem, kako izboljšati internacionalizacijo MSP in okrepiti regije po Evropi. Spoznanja, ki so jih pridobili partnerji, bodo vključena v priporočila politike in akcijski načrt.

Za projekt INTER VENTURES je bilo za obdobje izvajanja od 1. avgusta 2019 do 31. julija 2022, ki bo verjetno podaljšano do konca leta 2022, dodeljenih 1 376 708 EUR iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. V okviru tega projekta Združenje evropskih obmejnih regij (AEBR/AGEG/ARFE) podpira partnerje s svetovanjem glede njihovih poročil in praks.

„KISS ME“ je še en projekt programa Interreg, ki se osredotoča na MSP v obmejnih regijah. S tem projektom primerjajo pristope štirih obmejnih regij z vidika strategij in projektov za spodbujanje vključevanja MSP v EU. Partnerji iz štirih regij bodo predstavili svoje ugotovitve, ki bodo uporabljene za razvoj akcijskih načrtov. Obveščanje o rezultatih bo izvedeno na evropski ravni, da bo lahko vsaka regija podprla svoja MSP za konkurenčno čezmejno delo. Projekt KISS ME bo prejel 977 413 EUR iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za obdobje od 1. januarja 2017 do 30. junija 2021.

Glede na različne pobude, napovedane v okviru sedanjih in prihodnjih programov EU, se zdi, da MSP v Evropi čaka svetla prihodnost. Če bi se te napovedi pravilno izvajale na obmejnih ozemljih, bi lahko odpravljanje ovir za podjetja v Evropi doseglo

Delavnica o akcijskem načrtovanju, INTER VENTURES

svoj odločilni trenutek tudi v čezmejnih okoljih, kar bi omogočilo učinkovitejše sodelovanje med MSP v bolj zeleni, bolje povezani in pametnejši Evropi.

Številni deležniki po Evropi so že potrdili potrebo po boljših pogojih za čezmejno sodelovanje in koristi, ki jih lahko prinesejo – uspeh evropskih podjetij na vseh ozemljih namreč pomeni uspeh Evrope in Evropejcev. ■

VEČ O TEM

Združenje evropskih obmejnih regij (AEBR):
<https://www.aebr.eu/>

Pobuda *b-solutions* za čezmejne ovire

B

NL

Združenje evropskih obmejnih regij, vseevropsko omrežje za mejne in obmejne regije, od leta 2017 vodi pobudo *b-solutions*. Cilj je javnim organom in čezmejnimi strukturam omogočiti, da sistematično obravnavajo pravne in upravne mejne ovire ter imajo dostop do posebne tehnične podpore za iskanje rešitev.

Pobudo *b-solutions* je pripravil Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko Evropske komisije, njen namen pa je poglobiti učinke obstoječih mehanizmov, ki urejajo čezmejno sodelovanje vzdolž notranjih kopenskih meja držav EU in EFTA. Je odgovor na navedbe, vključene v sporočilo „[Spodbujanje rasti in kohezije v obmejnih regijah EU](#)“ iz leta 2017.

Navkljub uspehom sheme financiranja Interreg v zadnjih 30 letih nacionalne meje še vedno predstavljajo številne ovire za rast evropskih obmejnih regij.

Državljeni se še vedno spopadajo s težavami z javnim prometom pri prečkanju mej, saj različna nacionalna pravila preprečujejo vzpostavitev skupnih infrastruktur. Podobno tudi bolniki zaradi različnih sistemov povračil stroškov ne morejo koristiti zdravstvenih storitev v sosednjih državah, obmejni delavci pa se soočajo z nejasnimi davčnimi ureditvami in socialnimi prejemki, ker države članice upoštevajo različne sisteme socialne varnosti.

To je le nekaj primerov težav, ki nastopijo, ko se ob meji srečajo različne upravne in zakonodajne kulture. Lokalne, regionalne ali nacionalne oblasti jih ne morejo rešiti brez optimalne opredelitve in potrebnega tehničnega znanja.

Pobuda *b-solutions* javnim organom in čezmejnimi strukturam tako zagotavlja možnost pravnega svetovanja zunanjih strokovnjakov, ki analizirajo opredeljene ovire in pripravijo prilagojene rešitve, kako te ovire odpraviti. S tem omogočajo nove in učinkovite načine za spodbujanje čezmejnih interakcij in posledično celotnega procesa evropske integracije.

Dosedanji dosežki

Združenje evropskih obmejnih regij je od začetka leta 2018 objavilo tri različne razpise za zbiranje predlogov za opredelitev novih ovir na osmih različnih **tematskih področjih**: javni potniški prevoz, zdravstvene službe in službe za nujno ukrepanje, večjezičnost, zaposlovanje, institucionalno sodelovanje, dokazi in podatki, informacijske storitve ter e-uprava.

Do zdaj je bilo po vsej EU opredeljenih 66 ovir, od tega jih je bilo 43 analiziranih v zadnjih dveh letih. Predstavili so raznovrstne situacije, pri katerih upravna oz. pravna narava ovire ni bila vedno jasna, temveč je bila kot blodnjak številnih razsežnosti. Poleg tega so bili temeljni vzroki raznoliki ter so vključevali različne zakonodajne in upravne ravni – od evropskih do lokalnih.

Ne glede na podobnosti v ovirah, ki se pojavljajo vzdolž različnih meja, ni bilo mogoče najti standardnih rešitev za njihovo odpravljanje. Strokovnjaki so zato predlagali ciljno usmerjene rešitve za vsak primer posebej ob upoštevanju posebnosti vključenih obmejnih regij.

V mnogih primerih so zahtevali spremembe pravnega okvira. Že razpoložljiva orodja, kot so Interreg in evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, so bila v pomoč, vendar niso mogla rešiti izzivov, ki jih povzročata pomanjkanje skladnosti ali združljivosti različnih čezmejnih pravnih določb. Če bi bil evropski čezmejni mehanizem sprejet, bi pogosto lahko ponudil takojšnjo rešitev.

Veliko več informacij o analizi 43 ovir je vključenih v prvo **zbirko pobude *b-solutions***, ki sta jo razvila Združenje evropskih mejnih regij in GD REGIO ter je bila objavljena v juliju.

Publikacija vsebuje pregled pobude, ponuja vrsto političnih priporočil oblikovalcem politik na različnih ravneh ter zagotavlja podroben opis opredeljenih ovir, iz katerih lahko drugi deležniki črpajo zamisli.

Kaj sledi?

23 novih ovir, izbranih v novembru 2020, zagotavlja dodatne informacije o zelo specifičnih situacijah, ki se pojavljajo ob številnih mejah EU. V prihodnjih mesecih bodo strokovnjaki, izbrani na podlagi **razpisa za prijavo interesa**, ki bodo dodeljeni najnovejšim primerom, razvili nove strategije za premaganje obstoječih ovir.

Vendar to ni „zadnja postaja“ za pobudo *b-solutions*. S četrtem in zadnjim razpisom v januarju 2021 bo izbranih več ovir. Javni organi in čezmejne strukture iz EU ter sosednjih držav EFTA bodo imeli še eno priložnost, da opozorijo na težave, s katerimi se srečujejo pri prizadevanjih za sodelovanje s svojimi sosedi.

Deležniki iz „družine Interreg“ ne bi smeli zamuditi priložnosti, da se iz prve roke prepričajo, kako se pobuda *b-solutions* spopada s pravnimi in upravnimi ovirami, saj bi tovrstna metodologija lahko postala koristno orodje za obvladovanje programa Interreg v obdobju 2021–2027.

Četrty razpis bo objavljen na **spletnem mestu** pobude *b-solutions*. Ob zaključku njegovega izvajanja bo pozimi 2021/2022 izšel sklop novih publikacij, namenjenih tako strokovni kot splošni javnosti.

Kljub izjemnim okoliščinam v letu 2020 se pobuda *b-solutions* in čezmejno sodelovanje ne predajata! ■

VEČ O TEM

<https://www.b-solutionsproject.com/>

EU-SPI 2020 – ocena socialne in okoljske uspešnosti Evrope

Regionalni indeks socialnega napredka EU (EU-SPI 2020) za leto 2020 je bil izdan 2. decembra v pripravah na naslednje programsko obdobje kohezijske politike.

Cilj indeksa je izmeriti socialni napredek vsake evropske regije kot dopolnilo k tradicionalnim merilom gospodarskega napredka, kot je bruto domači proizvod (BDP). EU-SPI, ki je v okviru razprave „več kot le BDP“ opredeljen kot alternativa tradicionalnim ukrepom z gospodarskimi kazalniki, za to, da bi bolje odrazil družbeni razvoj, uporablja samo socialne in okoljske kazalnike.

Izdaja za leto 2020 sledi splošnemu okviru svetovnega [indeksa socialnega napredka](#), ki vključuje 12 komponent, te pa so nadalje združene v tri širše razsežnosti, od katerih vsaka opisuje osnovne, vmesne in bolj pretanjene vidike socialnega napredka. EU-SPI za leto 2020 vključuje 55 statističnih kazalnikov, predvsem iz Eurostata, pa tudi iz drugih virov, kot so Gallupova svetovna raziskava, Evropska agencija za okolje, Inštitut za kakovost upravljanja in Evropski inštitut za enakost spolov.

Zasnovan je tako, da po številnih merilih olajša primerjalno analizo v vseh regijah EU ter pomaga oblikovalcem politik in deležnikom pri ocenjevanju močnih in šibkih točk regije na podlagi izključno socialnih in okoljskih vidikov. Mnogi od teh vidikov so v osrčju naložbe, ki jo podpira kohezijska politika, bodisi na področju osnovnih storitev (zdravstvo, izobraževanje, voda in odpadki), dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij, energijske učinkovitosti, izobraževanja ter znanja in spretnosti ali onesnaževanja.

Točkovanje indeksa se izračuna na podlagi lestvice od 0–100, pri čemer 0 pomeni najnižjo raven socialnega napredka, 100 pa najvišjo. Ta lestvica je določena z opredelitvijo najboljših in najslabših (možnih) rezultatov na svetovni ravni za vsak kazalnik v vsaki regiji v Evropi.

Rezultati za leto 2020 kažejo, da se socialne razlike močno razlikujejo tako po regijah kot glede na različne vidike socialnega napredka. Nordijske države imajo precej dobre rezultate, medtem ko države na jugovzhodu zaostajajo. Vseh 10 najboljših regij je

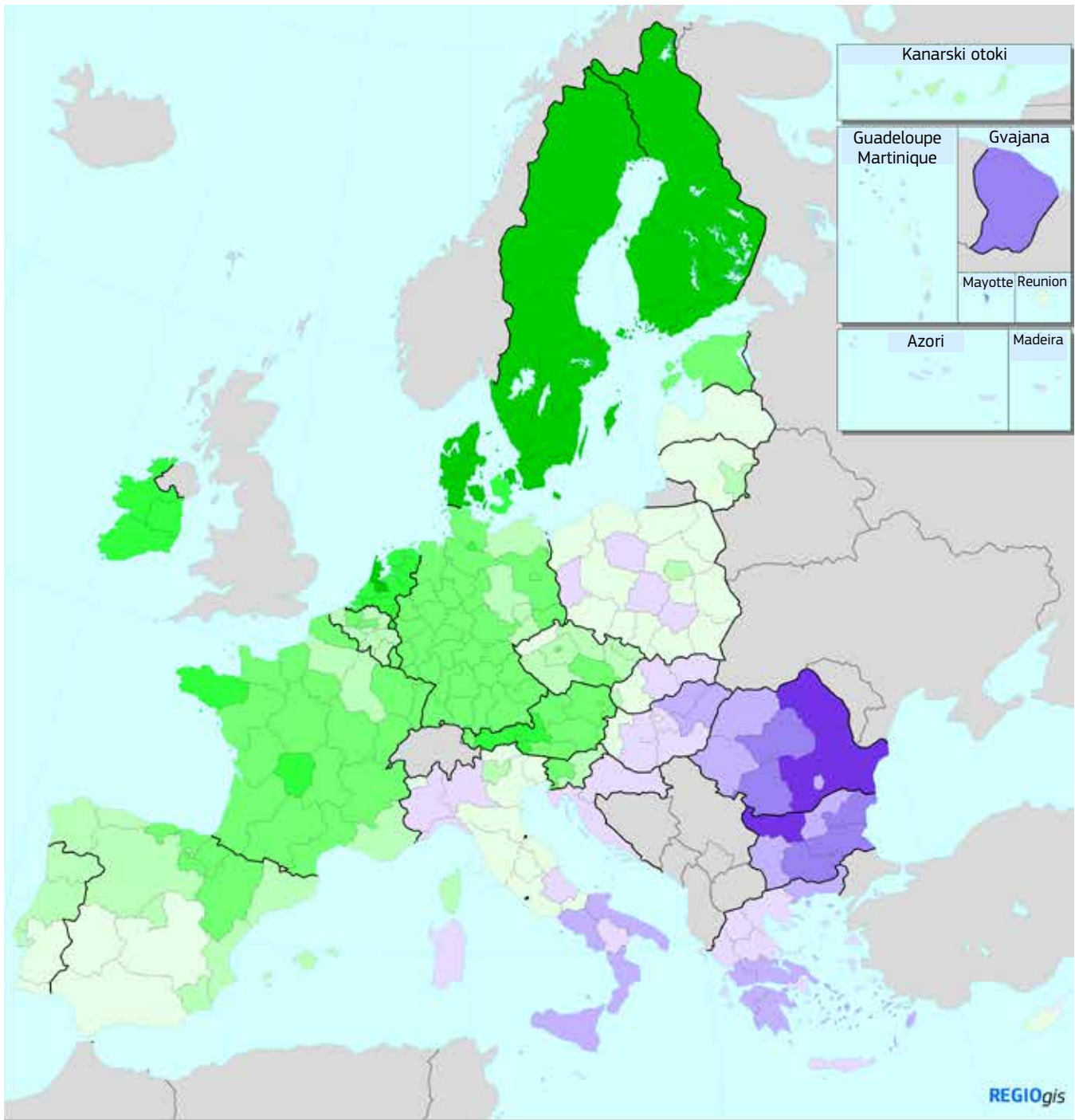

švedskih, finskih ali danskih. Švedska regija Övre Norrland ima najvišjo raven socialnega napredka v EU (tako kot že v prvi izdaji indeksa iz leta 2016), sledita pa ji regiji Helsinki-Uusimaa na Finskem in Mellersta Norrland na Švedskem.

Rezultati kažejo, da imajo regije EU v povprečju boljše rezultate pri osnovnih vidikih. Dobre ravni v osnovnih komponentah je na primer mogoče doseči z večjimi vlaganji v čiščenje komunalnih odpadnih voda in socialna stanovanja. Razsežnost priložnosti kaže na večje razlike med regijami, saj imajo nekatere zelo dobre rezultate, druge pa precej slabe. Ta razsežnost vključuje bolj pretanjene vidike socialnega napredka, ki jih je težje izboljšati, kot na primer boj proti korupciji v javnih zavodih in pomoč ženskam, da vstopijo in ostanejo na trgu dela.

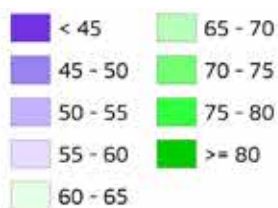
Izdaja za leto 2020 je rezultat natančnega nabora izboljšav v sklopu kazalnikov in regionalne zanesljivosti. Na spletnem mestu Europa je na voljo več interaktivnih orodij, vključno s kazalniki, zemljevidi in prilagodljivimi paličnimi grafikoni, metodološkim dokumentom in interaktivno spletno zgodbo na portalu odprtih podatkov skladov ESI.

Evropski regionalni indeks socialnega napredka – EU-SPI za leto 2020

Evropski regionalni indeks socialnega napredka – EU-SPI za leto 2020

Indeks

Viri: GD REGIO

Opomba: merska enota je točkovanje 0–100

0 500 km

© EuroGeographics, združenje za upravne meje

Mesta v Evropi in Severni, Srednji ter Južni Ameriki se povezujejo na področju trajnosti v mestih

Od sprehajalnih in kolesom prijaznih poti, некоč natlačenih z avtomobili, do kmetij, ki spodbujajo prehransko varnost v revnih soseskah – sodelovanje med mesti v Evropi in Severni, Srednji ter Južni Ameriki spodbuja trajnostni razvoj mest in olajšuje življenje v času pandemije. Udeleženci programa mednarodnega urbanega sodelovanja so takšne in podobne rezultate predstavili v okviru Evropskega tedna regij in mest 2020.

Program mednarodnega urbanega sodelovanja (IUC), ki ga financira EU, temelji na načelu, da imajo države skupni interes za spodbujanje okolju prijaznega razvoja mest, rezultat katerega so pametna mesta, ki so usmerjena k ljudem, prijetnejša za življenje in imajo učinkovitejšo rabo virov.

Od začetka pobude v letu 2017 so se mesta po Evropi povezala s podobnimi mesti po vsem svetu – vključno s Severno (IUC-NA) in Latinsko Ameriko ter Karibi (IUC-LAC), da bi medsebojno izmenjala znanje in najboljše prakse o trajnostnih rešitvah za težave mest. Med zasedanjem Evropskega tedna regij in mest 13. oktobra 2020 so udeleženci s teh koncep sveta predstavili rezultate tovrstnega sodelovanja – pri čemer nekateri pomagajo izvajati protokole na področju javnega zdravja v zvezi s pandemijo COVID-19 ter utirajo pot za bolj zelene načine življenja v mestih po pandemiji.

„Verjamemo, da lahko mesta s skupnimi močmi izplujejo iz krize in se usmerijo v svetlejšo prihodnost,“ je v uvodni besedi dejal Rudolf Niessler, glavni svetovalec za mednarodne odnose pri GD REGIO.

Zasedanje, ki se ga je udeležilo več kot 100 predstavnikov mest, ki sodelujejo v programu IUC, je potekalo v dveh sklopih – prvi o mobilnosti in digitalni preobrazbi ter drugi o krožnem gospodarstvu in energetskega prehodu.

Mobilnost

Argentinska prestolnica Buenos Aires in njen španski ekvivalent Madrid sta tesno sodelovala ter se pogosto medsebojno sproti posvetovala, pri čemer sta glavne avenije, ki so jih pestili podobni problemi, kot so onesnaževanje, upravljanje prometa in ravnanje z odpadki, preoblikovala v pešcem prijaznejše površine, ki so prijetnejše za življenje.

Rezultati so zmaga za prebivalce. Po navedbah Juana Vacasa iz ministrstva za javne prostore v Buenos Airesu, je na primer približno 75 % območij mestne avenije Corrientes, v kateri je veliko gledališč, knjigarn, hotelov in restavracij, zdaj brez avtomobilov.

Ta novi javni prostor je mestu dobro služil med koronavirusno krizo. Ne samo da smo na tem mestu lahko ustvarili nov prehodni kolesarski pas, ki skupaj s sprehajalnimi in kolesarskimi potmi nudi alternativo javnemu prevozu, ampak je ta prostor omogočil, da so v restavracijah med prepovedjo obedovanja v notranjih prostorih goste posedli za mize na pločnikih, je povedal Vacas med zasedanjem. Potekajo tudi načrti za selitev kulturnih prireditev na prosto, saj pandemije še ni konec, je dodal.

Digitalna preobrazba

Italijansko mesto Torino se je povezalo s konzorcijem šestih brazilskih občin, znanim kot Grande ABC, za izmenjavo znanja na številnih tehnološko usmerjenih področjih. Sem spadajo pametne ceste in „mobilnost kot storitev“ oz. MaaS, ki vključuje več načinov prevoza s skupno digitalno platformo, na kateri jih je mogoče rezervirati, načrtovati in plačati zanje.

Kot rezultat sodelovanja v programu IUC bo Grande ABC postal prvi javni konzorcij v Braziliji, ki bo centraliziral upravljanje mobilnosti za skupino občin.

Krožno gospodarstvo

Da bi izboljšali življenje v soseski, kjer se 78% prebivalcev spopada z neustrezno prehransko varnostjo, v kolumbijskem mestu Barranquilla izvajajo pilotni projekt mestnega kmetovanja, v okviru katerega uporabljajo načrt, ki so ga razvili v italijanski prestolnici.

„Mestni vrtovi so odličen način, da naš prehrambeni sistem približamo trajnostnemu razvoju,“ je dejal Manuel Trujillo iz županove pisarne v Barranquilli. „Z rimsko metodologijo nam tako ni treba začeti z ničle.“

V pilotnem projektu poleg civilne družbe sodelujejo partnerji iz javnega in zasebnega sektorja. V zgodnjih fazah so skrbno upoštevali tudi skupnost v bližini kmetije – migrante s podeželja, ki imajo znanja in spretnosti na področju kmetovanja.

Na podlagi pilotnega projekta bi bilo mogoče oblikovati večjo pobudo na ravni celega mesta, ki „bi zares okrepila naše krožno gospodarstvo,“ je dejal Trujillo.

Energetski prehod

V kanadskem mestu Edmonton so s partnerstvom z latvijsko prestolnico Rigo spremenili svoj pogled na uporabo vodika za ogrevanje domov in kot sredstvo za pogon javnega prevoza.

„Naša poceni električna in zemeljski plin sta že zelo dolgo zelo preprosta alternativa,“ je na zasedanju povedala Maurya Braun iz mesta Edmonton. Po zaslugi IUC pa bi se to lahko kmalu spremenilo.

Mestna ekipa je v mestno upravo in svetovalni odbor Edmingtona posredovala svoje vpogled v uporabo vodika v Rigi – vključno s tem, kako tamkajšnji hibridni trolejbusi dobro delujejo v hladnejših podnebni razmerah in imajo daljši doseg od tistih, ki jih poganja izključno električna energija.

„Rezultat je bil, da smo uvedli vozila s pogonom na vodikove gorivne celice, v sklopu drugega kroga tehničnega modeliranja za Edmontonov energetski prehod pa uporabljamo vodik za ogrevanje stavb,“ je povedal Braun. ■

RAZMISLEK O MESTIH PO PANDEMIJI

Glede na to, da v mestih, ki jih je koronavirusna kriza najbolj prizadela, živi več kot polovica svetovnega prebivalstva, so globalne rešitve za zagotovitev njihove uspešne prihodnosti zdaj pomembnejše kot kdaj koli prej.

Po zaslugi prispevkov iz več kot 30 mest v Evropi in Latinski Ameriki, zbranih v sklopu sedmih spletnih seminarjev, so v publikaciji „**Odprti dialogi IUC-LAC**“ podani nasveti, kako naj mestna središča kar najbolje krmarijo naprej v „novi normalnosti“.

V njej so opisana spoznanja, ki smo jih pridobili med pandemijo, in podana priporočila o tem, kaj prednostno obravnavati v prihodnjih letih. To vključuje potrebo po preoblikovanju mestnih površin, spodbujanje večje uporabe obnovljivih virov in preoblikovanje industrije.

Obravnavane teme vključujejo premislek o turizmu in njegov ponovni zagon, saj je to pomembno gospodarsko gonilo za mnoga mesta. S publikacijo so raziskovali tudi, ali bi lahko pandemija pripomogla k bolj zeleni prihodnosti mest in prenovljenemu pristopu k odpornosti na podnebne spremembe.

http://iuc-la.eu/wp-content/uploads/2020/09/EN_Dialogos_abiertos.pdf

VEČ O TEM

<http://iuc-la.eu/en/>

Finančni instrumenti regionalne politike so pripravljani na izzive EU

Konferenca fi-compass, ki je potekala na spletu od 1. do 2. decembra 2020, je bila namenjena finančnim instrumentom regionalne politike. Dogodek, organiziran v okviru ESRR/Kohezijskega sklada, je med drugim privabil več kot 500 udeležencev iz organov upravljanja, nacionalnih in regionalnih uprav, Evropske komisije, Evropske investicijske banke ter javne in zasebne finančne posrednike.

Ob otvoritvi je sporočilo komisarke za kohezijo in reforme Elise Ferreire postavilo ton dogodka s poudarkom na edinstveni priložnosti, ki ga v prihajajočem programskem obdobju ponuja združevanje okrepljene kohezijske politike z novimi instrumenti Next Generation, s katerimi bodo podprte reforme in naložbe v doslej neprimerljivem obsegu.

Proračun EU za prihodnja leta se bo skoraj podvojil na približno 1,8 bilijona EUR. Vendar ta edinstvena priložnost predstavlja tudi veliko odgovornost – ne le glede učinkovitega okrevanja, temveč tudi za boljšo obnovo, pametno vlaganje v bolj zeleno, bolj digitalno in konkurenčnejše gospodarstvo, pri čemer je obenem treba zagotoviti, da nobena regija ni zapostavljena. Komisarka je opozorila na previdnost in poudarila, da bodo državam članicam na voljo finančna sredstva brez primere in morda še več – enako pa velja za potrebe po naložbah in reformah. Zato bomo potrebovali močno usklajevanje med vsemi viri financiranja EU ter več finančnih instrumentov.

Komisarka je opozorila na nove uredbe, ki zagotavljajo več možnosti in večjo prožnost finančnih instrumentov kohezijske politike, kar vsem deležnikom omogoča, da koristijo njihove prednosti: stroškovno učinkovitost, kakovost projektov, finančni vzvod in izvedbo. Da bi to dosegli, moramo dokazati, da vloga finančnih instrumentov ni podpirati banke ali finančne institucije, temveč podpreti naložbe v realni sektor, v kohezijo.

Vsebino teh sporočil je ponovil namestnik generalnega direktorja GD REGIO, Normunds Popens, ki je poudaril pomen finančnih instrumentov za kohezijsko politiko in navedel primere uspešnih finančnih institucij. Izpostavil je tudi, da je treba raziskati njihov potencial v mestnem sektorju, kar je ključni cilj politike v novem obdobju. Finančni instrumenti imajo jasno vlogo pri podpiranju naložb v mestno okolje.

Na dogodku je nastopila tudi podpredsednica EIB, Lilyana Pavlova, ki je izrazila zavezanost banke, da bo s posojanjem, pooblastili za upravljanje in svetovalnimi dejavnostmi še naprej zagotavljala in krepila svojo podporo kohezijski politiki.

Spletna konferenca je bila delno strukturirana v modularni obliki, kar je udeležencem omogočilo, da se pridružijo sejam, ki odražajo njihove posebne interese. Finančni instrumenti, ki vključujejo posojila, poročstva, lastniški kapital in navidezni lastniški kapital, bodo v programskem obdobju 2021–2027 ostali pomemben mehanizem za zagotavljanje sredstev za regionalno in mestno politiko.

“ Danes smo začrtali smer za naslednje desetletje, začrtali smo smer za nove kohezijske programe, začrtali smo smer okrevanja – začrtali smo smer za novo in bolj zeleno prihodnost. Osredotočiti se moramo na načine, kako se spoprijeti z izzivi, kako povečati naložbe ter kako ustvariti močnejše in konkurenčnejše regije. Finančni instrumenti bodo pri tem imeli ključno vlogo, zato ta konferenca ne bi mogla priti ob primernejšem času. ”

Elisa Ferreira, evropska komisarka za kohezijo in reforme

Letošnji dogodek z naslovom „Finančni instrumenti regionalne politike so pripravljani na izzive EU“ je zajel več ključnih horizontalnih tem, povezanih z izvajanjem finančnih instrumentov:

- Informativna seja o predlagani novi uredbi o skupnih določbah in drugih ključnih uredbah. Predlagana uredba o skupnih določbah uvaja več novosti, katerih namen je poenostaviti in izboljšati sinergije med različnimi orodji politike EU.
- Seja s strokovnjaki iz GD ENER in GD REGIO o financiranju vala pre-nove EU s finančnimi instrumenti v kombinaciji z nepovratnimi sredstvi. Prenovljen in izboljššan stabilni fond v EU bo pomagal utreti pot razogljičenemu sistemu in sistemu čiste energije. Prenova javnih in zasebnih stavb je v tem kontekstu bistvenega pomena ter je bila v evropskem zelenem dogovoru izpostavljena kot ključna za spodbujanje energijske učinkovitosti v tem sektorju. Finančni instrumenti v kombinaciji z nepovratnimi sredstvi imajo ključno vlogo pri mobilizaciji potrebnih finančnih sredstev v državah članicah.
- GD REGIO in EIB sta državam članicam predstavila načine, kako pripraviti finančnim instrumentom prijazne programe.
- Drugi dan je potekala seja, namenjena programu InvestEU. V sklopu predstavitev in panelne razprave so bile predstavljene informacije o trenutnem stanju oddelka InvestEU za države članice, ukrepi in prednostne naloge politike iz sklopov politik za MSP in RID (GD GROW in GD RTD sta predstavila najnovejšo dogajanje), razmejitve področij uporabe med državami članicami in EU ter mnenje dveh držav članic (Poljske in Finske) o vzpostavitvi oddelka za države članice.
- Na vzporednih sejah so obravnavali finančne instrumente v ključnih sektorjih novega večletnega finančnega okvira: Financiranje MSP in energijska učinkovitost.

Veliko število udeležencev znova dokazuje, kako veliko je zanimanje za finančne instrumente in kako močno se deležniki želijo bolje seznaniti z njimi.

Evropska komisija (GD REGIO, GD AGRI, GD EMPL in GD MARE) je v sodelovanju z EIB ustanovila platformo fi-compass z namenom zagotavljanja svetovalnih storitev o finančnih instrumentih v sklopu evropskih strukturnih in investicijskih skladov. Platforma je zasnovana, da nudi podporo organom upravljanja in drugim deležnikom, saj zagotavlja praktično znanje ter učna orodja, vključno z osebnimi usposabljanji in drugimi dogodki, ki nudijo številne priložnosti za povezovanje.

Predstavitve z dogodka bodo na voljo na spletnem mestu [fi-compass](https://www.fi-compass.eu). Za dodatna vprašanja v zvezi s predstavitvami na dogodku, novo predlagano uredbo o skupnih določbah in programu InvestEU se obrnite na: REGIO-B3-FINANCIAL-INSTRUMENTS@ec.europa.eu

fi compass

VEČ O TEM

<https://www.fi-compass.eu/video/combo-combination-financial-instruments-and-grant>
<https://www.fi-compass.eu/video/energy-efficiency-housing>

18. EVROPSKI TEDEN

REGIJ in MEST

Letna predstavitev za regije in mesta na spletu dosega nove razsežnosti

Kljub številnim negotovostim zaradi pandemije COVID-19 je 18. Evropski teden regij in mest znova dosegel rekordno število udeležencev. Spletne različice dogodka se je udeležilo okrog 12 000 oseb, odvilo pa se je približno 500 virtualnih sej ter virtualna razstava.

Dogodek, ki je bil razširjen na tri tedne, od katerih je bil vsak namenjen določenemu tematskemu sklopu, je potekal pod skupnim geslom „Skupaj.Oživimo.Evropo“.

Prvi teden je bil namenjen [krepitvi vloge državljanov](#), pri čemer so delovne seje zajemale teme od e-demokracije, soustvarjanja v javnih storitvah, podjetništva in mnogih drugih.

V drugem tednu, ki se je osredotočal na [kohezijo in sodelovanje](#), je bilo največ delovnih sej in vsi osrednji politični dogodki.

Tretji teden, namenjen „[zeleni Evropi](#)“, se je začel z odprtjem Zelenega tedna, ki ga organizira GD za okolje. V okviru programa so z vsebinami delovnih sej, kot so lokalizacija zelenega dogovora, energijska učinkovitost in biotska raznovrstnost, raziskovali vse o temi zelene Evrope.

Na platformi [Live&Replay](#), ki je letošnja novost, so gostili posnetke vseh sej, kar je omogočilo še večje število udeležencev dogodka.

Margaritis Schinas, podpredsednik Evropske komisije, je bil glavni govorec v prvi epizodi krajšega dokumentarnega filma „Skupaj smo zgradili Evropo“

Dogodek se je začel s krajšim dokumentarnim filmom „Skupaj smo zgradili Evropo“, tj. serijo sedmih epizod, ki predstavljajo razvoj EU in rojstvo kohezijske politike ter njen vpliv na izgradnjo Unije. Po vsakem prenosu sta dva govornika (nekdanji predstavnik EU in mlad državljan EU) imela spletno razpravo o epizodi.

THE EUROPEAN AWARDS FOR INNOVATIVE PROJECTS

ESA BIC

TAKE THE COOL
FOOD CHALLENGE

E-SCHOOLS

SHICC

ENERGY
@SCHOOLTIME IS NOW
FOR CHANGE

RegioStars 2020: podelitev nagrad

Dialog med državljani

„Navdihujoče“, „poučno“ in „nagrajujoče“ so bile besede, s katerimi so mladi udeleženci dialoga z državljani opisali sejo, ki je potekala 12. oktobra 2020. Med mladimi in Eliso Ferreiro, komisarko za kohezijo in reforme, je potekala medgeneracijska razprava o tem, kako kohezijska politika vpliva na mlajšo generacijo.

Podelitev nagrad REGIOSTARS

Nepristranska žirija že od leta 2008 vsako leto izbere najboljše projekte kohezijske politike EU, ki se potegujejo za nagrade REGIOSTARS. Letošnje kategorije so bile Pametna rast: industrijska tranzicija za pametno Evropo, Trajnostna rast: krožno gospodarstvo za zeleno Evropo, Vključujoča rast: znanja in spretnosti ter izobraževanje za digitalno Evropo, Razvoj mest: vključevanje državljanov za kohezivna evropska mesta, tema leta pa je bila 30 let programa Interreg: krepitev vloge mladih v čezmejnem sodelovanju. Svojo besedo je dobila tudi javnost, ki je glasovala za nagrado po izboru občinstva.

V natečaju za leto 2020 je bilo zabeleženih 206 prijav, kar je največ doslej – po besedah komisarke Ferreire to kaže na „naraščajočo vrednost tega tekmovanja, ki v središče pozornosti postavlja najboljše prakse kohezijske politike EU in nagrajuje prizadevne upravičence projekta za izvrstno izvajanje financiranja EU na terenu“.

Paolo Gentiloni, komisar za gospodarstvo, je razglasil zmagovalca v kategoriji Pametna rast, ki je postal projekt „ESA BIC“ iz portugalske regije Centro. Nagrada za Trajnostno rast, ki jo je razglasil komisar za okolje, oceane in ribištvo, Virginius Sinkevičius, je pripadla projektu „Odloči se za hladno hrano“ (ang. Take the Cool Food Challenge) iz programa Interreg Francija (Rokavski preliv). Zmagovalec v kategoriji Vključujoča rast,

Elisa Ferreira (spredaj levo) se je vključila v dialog z državljani z mladimi študenti novinarstva in udeleženci programa „V šoli odprte kohezije“

ki ga je razglasil komisar za delovna mesta in socialne pravice, Nicolas Schmit, je bil hrvaški projekt „E-ŠOLE“ (ang. E-SCHOOLS). V kategoriji Razvoj mest je podpredsednica Evropske komisije za vrednote in preglednost Věra Jourová razglasila naslednji zmagovalni projekt: „SHICC – trajnostni stanovanjski objekti za vključujoča in kohezivna mesta“ (ang. „Sustainable Housing for Inclusive and Cohesive Cities“), ki ga financira program Interreg Severozahodna Evropa. Zmagovalec nagrade za temo leta „30 let programa Interreg“, kot ga je napovedala Mariya Gabriel, komisarka za inovacije, raziskave, kulturo, izobraževanje in mlade, je bil projekt „ENERGY@SCHOOL“, ki ga financira program Interreg Srednja Evropa. Nazadnje pa je nagrado po izboru občinstva, ki jo je razglasil uradni govorec Evropske komisije Eric Mamer, z 8 300 glasovi prejel projekt „Čas za spremembe je zdaj“ (ang. Time is now for change) iz programa Interreg Litva-Poljska.

Anastasia Lopez (Avstrija) in Francisco Sezinando (Portugalska) prejmeta nagrado Megalizzi-Niedzielski za obetavne novinarje

Medijski program

Kljub pandemiji se je več novinarjev potrudilo, da so se v živo udeležili programa v Bruslju. Dogodek je bil omenjen v več kot 733 poročilih po vsej Evropi in zunaj nje.

Drugo leto po tragični smrti Antonia in Bartosza v Strasbourgu so nagrado v njegovem imenu podelili dvema najobetavnejšima mladima evropskima novinarjema. Komisarka za kohezijo in reforme, Elisa Ferreira, je Anastasio Lopez iz Avstrije in Francisca Sezinanda iz Portugalske, ki sta na svoji dosedanji novinarski poti opravila odlično delo, razglasila za dobitnika nagrade Megalizzi-Niedzielski za leto 2020.

Live&Replay

18. Evropski teden regij in mest je zaznamovala tudi [platforma Live&Replay](#), ki vsem udeležencem in ostalim, ki bi jih to še zanimalo, omogoča ogled posnetkov vseh sej. Platforma bo na voljo eno leto. ■

Zdaj začenjamo s pripravami na naslednji letni dogodek, ki bo potekal od 11. do 14. oktobra 2021 (zabeležite si datum). Po zaslugi povratnih informacij udeležencev se bo dogodek v letu 2021 vrtel okoli štirih tem: zeleno, kohezija, državljani in digitalno. **Veselimo se ponovnega srečanja naslednje leto!**

MEDIJSKI PROGRAM YOUTH4REGIONS

Sledi članek mlade novinarko, ki se je udeležila blogerskega tekmovanja YOUTH4REGIONS.

Medijski program Youth4Regions podpira razvoj naslednje generacije novinarjev, specializiranih za regionalno politiko. Ta mlade Evropejce spodbuja, da poročajo o projektih, ki jih financira EU.

Bistvo vsega so ljudje

Oktober 2020: mesec, ki je bil zame nabito poln z usklajevanjem med univerzitetnimi zadolžitvami in projekti samostojnega poklica, mrzličnimi srečanji in samotnimi sprehodi po plaži.

Toda na globalni ravni je svet znova ne tako počasi drsel v primež virusa, ki je regije obarval v zlivajoče se rdeče barve. Kljub temu sem prišla v Bruselj in se udeležila medijskega programa Youth4Regions 2020. Sodelovalo je več kot 20 mladih novinarjev iz vse Evrope in zunaj nje, ki so kot predstavniki medijev poročali o 18. Evropskem tednu regij in mest.

Lahko bi govorila o tem, česa me je ta izkušnja naučila, o galvanizaciji pridobivanja vložkov o prihodnosti evropskega novinarstva iz prve roke naravnost iz medijskih hiš, ki jih dnevno konzumiram, ali o vznemirjenju ob raziskovanju mobilnega novinarstva, ko se s svojim pisanjem podajam v nove vode.

Lahko bi govorila o občutku, da sem v središču stroja za sprejemanje odločitev, del katerega sem želela biti dolgo pred tem, ko sem stopila v svet novinarstva. Ali pa o tem, kako mi je moja tamkajšnja navzočnost, ko sem bila priča odprtosti visokih politikov, ki aktivno poslušajo mlade predstavnike, ter obenem videla

Marta je evropska in italijanska digitalna novinarka, ki poroča o družbenih vprašanjih, človekovih pravicah in okolju. Je študentka programa Mundus Journalism, specializirana za vojne in konflikte med Dansko in Združenim kraljestvom, ki je za Youth4Regions izvedela po dobrem starem ustnem priporočilu in bila mnenja, da bi bila to odlična priložnost za eksperimentiranje z novinarstvom in evropsko identiteto.

skromnost pri predlaganju zaveznitva z medijskimi predstavniki, da bi naredili Evropo zeleno, digitalno in kohezivno, vzbudila upanje ter okrepila mojo prejšnjo zavezo za vseevropsko solidarnost.

Lahko bi govorila o presenečenosti zaradi uvrstitve v ožji izbor za nagrado Megalizzi-Niedzielski ali o prežemajočem občutku nerodnosti, ko sem sedela na odru ter so hvalili za moje delo, medtem ko sem navajena biti za fotoaparatom ter po naravi zelo skromna.

Komisarka Elisa Ferreira z dobitnikoma nagrade (na njeni levi), uradniki Komisije in drugimi finalisti za nagrado Megalizzi-Niedzielski za obetavne novinarje

Namesto tega bom govorila o ljudeh. Spoznavanje različnih ljudi, ki niso enaki ljudje kot tisti, s katerimi živim v „časih koronavirusa“, je strašansko izpolnjujoča izkušnja. Sprehodi po stavbah EU, čeprav na varnostni razdalji, niso bili več osamljeni – in iz očitnih razlogov nič več bili ob morju. Toda dodatna vrednost teh človeških povezav je v edinstvenosti udeležencev. Nadarjeni, predani, odprti. Vsi iz tako različnih kulturnih, akademskih in poklicnih okolij, vendar vsi z enakim ciljem: ustvarjati dobro novinarsko delo, ki se bori proti populizmu in dezinformacijam ter ponuja dejstva, rešitve in upanje. Čeprav sem vajena živeti v mednarodnem okolju, me vedno znova preseneča, kaj zmora skupina raznolikih – čeravno nekoliko preveč „belih“ – ljudi, zbranih v prostoru.

Od najstnikov do ljudi v poznih dvajsetih letih – vsi smo imeli priložnost za izmenjavo strokovnih in osebnih izkušenj, pogledov na svet ter vpliva EU na naše lastne regije. Najbolj pa me je resnično presenetila goreča želja po medsebojni podpori, bodisi z branjem članka bodisi s pomočjo pri snemanju intervjuja, „da se lahko osredotočite na vprašanja“.

To je metafora, metapredstavitev evropskih sanj samih. Skupno delo navkljub in po zaslugi naših razlik.

Odšla sem z željo po vrnitvi, z zagonom za okrepitev čezmejnega sodelovanja z obrazi, ki so mi v manj kot tednu dni postali blizu, in z gotovostjo, da bo EU, ki ji je uspelo, da nam v teh norih časih da občutek človeške bližine in povezanosti, prestala tudi večje preizkušnje. Onstran institucije in nabora vrednot EU je in deluje za resnične ljudi. To je vse, kar na koncu šteje. ■

Marta Silvia Viganò

Diplomantka v letu 2020 programa Youth4Regions za obetavne novinarje

Krepitev vezi

Pristno in konstruktivno sodelovanje državljanov predstavlja spremembo paradigme v kohezijski politiki. Javne ustanove, ki se odpirajo za sodelovanje državljanov, nimajo razloga za strah. Prav nasprotno – na podlagi obnovljenih in okrepljenih odnosov s tistimi, ki so jim odgovorne, imajo lahko samo koristi.

Obenem pa bo to državljanom, ki bodo sodelovali pri pomembnih odločitvah glede njihove prihodnosti, dalo občutek večje vloge v družbi in odgovornosti. To je klasična zmagovalna situacija za obe strani, rezultat katere je izboljšano upravljanje – tj. zaupanja vredna uprava proaktivno ustvarja priložnosti za sodelovanje deležnikov, večjo krepitev zmogljivosti in učenja ter večjo socialno kohezijo, ki temelji na močnem občutku odgovornosti.

Zato je Elisa Ferreira, komisarka za kohezijo in reforme, februarja letos na konferenci na visoki ravni poslala močno sporočilo vsem državam članicam in regijam: „Zdaj je čas, da kohezijska politika začne sodelovati z ljudmi“. Gre za nepovraten trend – korak dlje smo stopili že s spodbujanjem vrste pobud, ki že potekajo, pri čemer organe upravljanja in organizacije civilne družbe podpiramo in navdihujemo pri tem, da državljani postanejo ne le upravičenci, temveč tudi udeleženci, reševalci problemov in nosilci odločanja.

Vendar je soustvarjanje učinkovito le takrat, če postane stalna značilnost in nekaj običajnega. Možnost oblikovati regijo je istočasno prednost in velika odgovornost, državljani pa bi jo morali s pridom izkoristiti.

Vlaganje v našo prihodnost

V naslednjih letih bo veliko stvari na kocki. Poskrbeti moramo, da bodo naložbe EU iz novega dolgoročnega proračuna EU in instrumenta Next Generation EU podprle okrevanje evropskega

gospodarstva po koronavirusni pandemiji ter pripomogle k uresničitvi zelenega in digitalnega prehoda. Pomagale bodo zgraditi odpornejšo družbo, ki temelji na solidarnosti in skupnih ciljih.

Da zagotovimo, da nihče ne bo zapostavljen, pravičen prehod ne bo potreboval zgolj opore v obliki pristnega in učinkovitega partnerstva z gospodarskimi silami v prizadetih regijah, temveč bodo to v veliki meri morali sprejeti tudi lokalni prebivalci, zlasti mladi – tisti, ki bodo prinesli rezultate postopka.

Konferenca o prihodnosti Evrope, vseevropska vaja za participativno in posvetovalno demokracijo, bo imela korist z vključevanjem izkušenj, ki so bile pridobljene s kohezijsko politiko in njenimi akterji, pri čimer jih bo ta s spodbujanjem vključevanja državljanom pridobivala še naprej. Tesno partnerstvo med institucijami EU, državami članicami, regijami in občinami predstavlja naravni okvir za prihodnjo razpravo.

Največji doprinos k ciljem konference bodo dali zgledno ravnanje, spodbujanje razprave, deljenje izkušenj in poudarjanje prednosti dela z ljudmi. Kohezijska politika je široka platforma, ki državljane EU vključuje v oblikovanje potrebnih zmogljivosti in razvoj instrumentov javnih naložb za prihodnost Evrope. ■

VEČ O TEM

https://ec.europa.eu/regional_policy/sl/conferences/citizens_good_governance

Zeleno vedenje je že tukaj – kaj torej še čakate?

Petnajst mladih vplivnežev z družbenih medijev se je odpravilo na potovanje, da se srečajo s tistimi, ki stojijo za inovativnimi zelenimi regionalnimi projekti, in ozaveščajo mlade Evropejcev o tem, kako EU vodi prizadevanja pri spopadanju s podnebno krizo.

Potovanja so potekala od oktobra do decembra 2020 v okviru kampanje Zeleno potovanje (ang. Green Trip), ki se je začela na pobudo Direktorata Evropske komisije za regionalno in mestno politiko. Cilj je bil mladim Evropejcem predstaviti okoljske ukrepe kot pustolovščino in jih na lahkoten ter privlačen način seznaniti z zelenim dogovorom EU. Na potovanju so se osredotočili na osebna srečanja z ljudmi, ki imajo koristi od ali sodelujejo pri sedanjih projektih za spodbujanje nizkoogljičnega gospodarstva in boj proti podnebnim spremembam.

Zeleno potovanje, ki deluje v sklopu kreativnega koncepta „Ding dong! Pripravljeni na zeleni izziv?“, je bil namenjen mladim Evropejcem, starim od 16 do 24 let, ki prihajajo iz petih

držav: Belgije, Nemčije, Grčije, Litve in Portugalske. V vsaki državi so trije lokalni vplivneži bodisi virtualno bodisi v živo potovali po tematskih poteh po svojem domačem ozemlju.

Mikro vplivneži pripovedujejo svoje zgodbe

Z generacijo Z kot ciljno skupino je bilo obveščanje vplivnežev na družbenih omrežjih opredeljeno kot najučinkovitejši način za doseganje ciljev kampanje. Pomembno je, da izpadeš pristen, zato so izbrani lokalni vplivneži pred potovanjem začeli promovirati trajnostni življenjski slog med svojimi sledilci v družbenih medijih.

Vsak vplivnež ima približno 50000 sledilcev in je prepoznan kot t. i. mikro vplivnež. Ti so običajno bolj angažirani, med svojimi sledilci uživajo medsebojno višjo stopnjo zaupanja in kredibilnosti ter so bili izbrani zaradi svoje sposobnosti pripovedovanja zgodb – bistveno je namreč to, da znaš povedati zgodbo.

Potovanja

Ding-Dong je zvok, ki ga zaslišimo, ko nekdo pozvoni na zvonec, to pa je bilo točno tisto, kar so vplivneži počeli med potovanjem #DingDongEU. Med potovanjem so pozvonili na vrata raznovrstnih navdihujočih projektov in se pogovarjali z glasniki sprememb na področju mobilnosti, prehrane, bivališč, ohranjanja narave in verig proizvodnje. Podlaga za teme, ki so bile pretvorjene v uporabne in dostopne koncepte za mlade državljane EU, so bila glavna politična področja zelenega dogovora EU.

Skupaj so obiskali več kot 70 pobud. V osu-
pljivih narodnih parkih so vplivneži lahko
prikazali delo, ki je potrebno za ohranitev
ekoloških storitev, ki ohranjajo biotsko
raznoverstnost in varujejo mesta pred popla-
vami. Spoznali so tudi lastnike podjetij, ki se
zavzemajo za trajnostno in pravično modo,
in druge, ki predelajo celo vrsto zavrženih
predmetov.

Na področju proizvodnje in porabe hrane ter
živilskih odpadkov so vplivneži obiskali naj-
sodobnejše objekte za mestno kmetovanje,
raziskovalni center, v katerem razvijajo
rastlinske nadomestke za meso, in center
za prerazdeljevanje hrane, kjer imajo
opravka z živilskimi odpadki.

“ Počutim se zelo energično in vsa ta srečanja s čudovitimi ljudmi, ki stojijo za temi zelenimi projekti, so me napolnila z ogromno pozitivne energije. ”

Laurafromthedesert

“ Na tem potovanju sem izvedel milijon stvari o tem, kako varovati okolje, in cel kup stvari, ki se jih sicer ne bi nikoli naučil. ”

Angelo_stavr

Nazadnje pa je prav tako pomembno, da je več projektov pokazalo, da je lahko razvoj okolju prijaznih alternativ tudi družbeno vključujoč.

Da bi resnično vključili publiko in ustvarili prepričanje, da „zmoremo“, je potovanje vsakega vplivneža doseglo vrhunec v organizaciji „velikega zelenega izziva“, ki je tesno povezan s končnim projektom, ki ga financira EU, in temo potovanja. Na tej poti so vplivneži prevzeli tudi nekaj manjših izzivov, ki so jih predlagali njihovi sledilci – od ustvarjanja izvirnega recepta z ostanki iz hladilnika do zbiranja smeti v parku. Rezultati so bili objavljeni na Instagramu. Prva portugalska vplivnica Catarina je bila izzvana k izgradnji lastne kompostne postaje – v samo nekaj urah je njen videoposnetek dosegel približno 10 000 ogledov.

Kaj sledi? Zdaj ste na vrsti vi!

Potovanj je sicer konec, vendar bodo v sklopu kampanje še naprej izkazovali zavezanost EU k bolj zeleni celini, tako da bodo izkušnje vplivnežev v novi preobleki prikazali na družbenih medijih. Kot dokazujejo izzivi, ki so jih prevzeli evropski projekti na eni strani ter vplivneži in njihovi sledilci na drugi, lahko vsak prispeva k bolj trajnostni prihodnosti. Tako lahko z uporabo ključnika #DingDongEU na Instagramu izzovete sebe, svoje prijatelje, družinske člane ali koga drugega, da prevzame okolju prijaznejše navade.

Sprememba se začne zdaj: kako lahko božič naredite bolj trajnosten in kakšna je vaša zelena novoletna zaobljuba? ■

VEČ O TEM

dingdong-challenge.campaign.europa.eu/en
@EUinmyregion

Izjava o omejitvi odgovornosti: Potovanja vplivnežev so potekala od konca oktobra do začetka decembra 2020. Na žalost je pandemija COVID-19 mnogim vplivnežem preprečila, da bi se v živo odpravili na zeleno potovanje. V sklopu celotne kampanje smo pozorno spremljali zdravstvene razmere in zeleni izleti so bili po potrebi hitro nadomeščeni z digitalnimi.

PROJEKTI

PARTNERSTVA ZA INOVACIJE NA
PODROČJU ZDRAVSTVA IN
SOCIALNEGA VARSTVA NA DANSKEMSKUPNA NALOŽBA
4 832 215 EURPRISPEVEK EU
2 416 110 EUR

Program za storitve zdravstvenih tehnologij v danski regiji Severna Jutlandija združuje organizacije zasebnega in javnega sektorja, da bi bilo mogoče ustvariti nove izdelke in storitve na področju zdravstvenega in socialnega varstva. Cilj je izboljšati oskrbo bolnikov ter razbremeniti zdravstvene delavce in socialne službe.

Prek programa se povezujejo podjetniki, podjetja in izobraževalne ustanove, da bi razvili rešitve, ki ustrezajo potrebam ponudnikov zdravstvenih storitev in socialnih služb ter jih je mogoče dati na trg. Do danes je v okviru pobude nastalo 28 projektov, s katerimi razvijajo inovacije, ki segajo od tehnologije, ki izboljšuje izkušnje oskrbe bolnikov, do bolnišnične opreme za olajšanje dela.

Program vodi grozd za inovacije na področju bioznanosti na Severnem Danskem (ang. Life Science Innovation North Denmark). Cilj tega partnerstva med regijo Severna Jutlandija in občinami, podjetji ter danskimi visokošolskimi in raziskovalnimi ustanovami s sedežem v Aalborgu je okrepiti zdravstvene in socialne inovacije ter razvoj poslovanja.

Potencialni partnerji za sodelovanje se sestajajo na odprtih delavnicah, na katerih si medsebojno izmenjujejo potrebe, zamisli in rezultate. Ustrezne javne in zasebne organizacije k programu pristopijo z zamislimi za zdravstveno in socialno tehnologijo ali storitve, tam pa jih ocenijo za financiranje glede na lokalne potrebe in tržni potencial inovacije. Projekte nato razvijejo, jih preizkusijo in vključijo svoje rešitve.

Izdelki za trge

Trenutno prek programa za storitve zdravstvenih tehnologij približno 60 podjetij sodeluje z raziskovalnimi inštituti, od česar jih 32 prejema sredstva za razvoj novih izdelkov za trg.

Med njimi so sistem za pomoč zdravnikom pri izbiri ustreznega antibiotičnega zdravljenja za pacienta, digitalna platforma, ki analizira slike kožnih površin, sistem za varno shranjevanje osebnih stvari pacientov v bolnišnicah in robotsko podprta tehnologija, ki nekoliko razbremeni opravljanje ultrazvočnih pregledov.

Eden od poudarkov je sistem digitalnih dnevnikov, ki bolnikom s Parkinsonovo boleznijo in njihovim negovalcem pomaga pri vodenju zdravljenja. Sistem vključuje aplikacijo, v kateri pacienti beležijo svoje simptome in jemanje zdravil, ter digitalno uro, ki beleži aktivnosti in vzorce spanja. Ti skupaj zagotavljajo podrobne informacije, ki jih lahko zdravstveni delavci uporabijo za optimizacijo načrtov zdravljenja.

Poleg inovacij za izboljšanje oskrbe so s programom, ki se bo izvajal do leta 2021, ustvarili 15 delovnih mest iz 12 do danes zaključenih projektov. Sodelujoča podjetja so namenila več sredstev za inovacije v zdravstveni tehnologiji, povečala prihodek in imajo več možnosti za izvoz. ■

VEČ O TEM

<http://www.lifescienceinnovation.dk/>

PROJEKTI

TRŽNICA NEPRODANE IZDELKE
DELI MED RANLJIVE SKUPINESKUPNA NALOŽBA
551 779 EURPRISPEVEK EU
469 012 EUR

Na živilski tržnici v drugem največjem grškem mestu so ustvarili sistem za razdeljevanje svežega sadja in zelenjave, ki bi sicer šlo v nič. Hrano razdelijo med ranljive družbene skupine in posameznike, ki živijo pod pragom revščine.

Mnogo varnega in hranljivega sadja ter zelenjave je težko prodati zaradi njihovega videza, ki nekatere morda moti. To je lahko na trgu posebna težava za trgovce, ki prodajajo sveže pridelke.

Na osrednji tržnici v Solunu so opazili priložnost za prerazporeditev teh neprodanih izdelkov. Povezali so se z več partnerji, vključno z bolgarsko občino Borino, da bi začeli izvajati čezmejni projekt, znan kot Socialni krožnik (ang. Social Plate).

Med aprilom 2018 in januarjem 2020 so v sklopu projekta od trgovcev prejeli 470 ton sadja in zelenjave. Pod nadzorom vodje nadzora kakovosti so izdelke ločili na tiste, ki so primerni za uživanje, in tiste, ki niso. Od prejete hrane so 324 ton predelali in jih razdelili pomoči potrebnim.

Prostovoljci so izdelke prepakirali in jih poslali lokalnim družbenim organizacijam v prerazporeditev kot svežo ali kuhano hrano za ranljive skupine, kot so brezdomci, brezposelni in begunci. Pri prerazporeditvi je sodelovalo sedemdeset organizacij, vključno z nevladnimi organizacijami, trgovinami z živili, ki jih vodi skupnost, bankami hrane in cerkvenimi kuhinjami.

S projektom so želeli tudi spodbuditi boljše upravljanje organskih ostankov in recikliranje vsakršne embalaže. Nadaljnji cilj je bilo usposabljanje, ki je bilo zagotovljeno za 30 mladih uslužbenec nevladnih organizacij.

Zagon socialnih podjetij

Za nadzor nad dejavnostmi je bil najet koordinator projekta, dva mlada prostovoljca pa sta sodelovala v okviru programa Interreg Volunteer Youth. O ukrepih je bilo veliko objavljeno po celotnem Solunu, širši regiji in Bolgariji v prizadevanju, da bi splošno javnost vključili v načine za zmanjševanje odpadne hrane.

Financiranje projekta se je končalo decembra 2019, vendar njegova zapuščina živi dalje prek neprofitnega socialnega podjetja, ki je bilo ustanovljeno v Grčiji za nadaljevanje teh dejavnosti. Medtem pa na drugi strani meje v Bolgariji upajo, da bo za podjetje izdana franšiza, da bi lahko tudi tam poustvarili recept za uspeh projekta Socialni krožnik. ■

VEČ O TEM

<https://www.socialplate.eu/>

PROJEKTI

INFORMACIJE SO GONILCO ZA
ENERGETSKI PREHOD
V LUKSEMBURGUSKUPNA NALOŽBA
2 602 769 EURPRISPEVEK EU
1 041 108 EUR

Sodelovanje med nacionalnim trajnostnim energetske mrežjem in lokalnimi oblastmi potrošnikom v Luksemburgu pomaga, da izboljšajo energijsko učinkovitost svojih domov, se preusmerijo na energijo iz obnovljivih virov in izberejo okolju prijaznejši prevoz, zmanjšajo emisije toplogrednih plinov ter privarčujejo.

S projektom „Infopoints myenergy goes digital“, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj, delijo najnovejšo podrobnosti o finančni pomoči za energetske prenovljene domove ali gradnjo. Ozaveščajo tudi o načinih varčevanja z energijo v gospodinjstvih, možnostih obnovljive energije ter stroških in vplivu različnih vrst prevoza na podnebje.

Projekt je partnerstvo med lokalnimi občinami in luksemburško mrežo za trajnostni energetski prehod myenergy, ki skupaj s ključnimi nacionalnimi ministrstvi vključuje trgovska, obrtna, arhitekturna in inženirska združenja ter predstavnike lokalnih oblasti.

Vse te organizacije razpolagajo z informacijami, ki so koristne za občane, ki načrtujejo obnovo, gradnjo ali nakup prevoznega sredstva. V okviru projekta so razvili aplikacijo, spletno vsebino in digitalna orodja, ki poenostavljajo dostop do teh podatkov, kar je podkrepljeno s posamezniku prilagojeno podporo specializiranih svetovalcev v občinah.

Zelena in digitalna podpora

Eden od poudarkov projekta je znatna količina pomoči, ki jo nacionalne in lokalne oblasti v Luksemburgu nudijo za vključevanje funkcij za varčevanje z energijo ali tehnologijo obnovljivih virov energije v obnovljenih ali novih stavbah. Mobilna

aplikacija Myrenovation hitro simulira, koliko podpore je na voljo za načrtovano delo, in prosilce vodi skozi postopek za zahtevek za financiranje. Dodatni nasveti v aplikaciji zajemajo predhodno financiranje, naknadno opremljanje za trajnostno rabo energije in trajnostno mobilnost.

Za spletni dostop do informacij so s projektom Infopoints myenergy goes digital ustvarili spletno mesto Myenergy in vsebinsko platformo za občine. Spletno mesto vsebuje podrobnosti o varčevanju z energijo v gospodinjstvih ter nepristranske podatke o virih energije in načinih prevoza, da bi državljanom pomagali zmanjšati emisije, prihraniti energijo in zmanjšati skupne stroške ogrevanja, električne energije in potne stroške.

Na spletnem mestu je na voljo tudi izračun finančne pomoči ter orodja za poenostavitev upravljanja projekta, kot so obrazci za rezervacijo sestanka pri energetske svetovalcu, poročila, kontrolni seznam za obnovo in orodja za spremljanje podatkov.

Poteka tudi raziskovanje dodatnih možnosti digitalizacije energetske storitev v podporo podnebnju prijaznim izbaram. Medtem projekt spodbuja širši prehod na nizkoogljično gospodarstvo, saj spodbuja delo za ljudi, ki se ukvarjajo s trajnostno gradnjo, energijo in prometom, hkrati pa povečuje strokovno znanje na področju energije med občinskim osebje. ■

VEČ O TEM

<https://www.myenergy.lu/>

PROJEKTI

TRAJNOSTNA PREOBRAZBA
MUZEJA NA MALTISKUPNA NALOŽBA
9 147 872 EURPRISPEVEK EU
7 318 298 EUR

Zgodovinska stavba v malteški prestolnici Valletti je bila po zaslugi Evropskega sklada za regionalni razvoj naknadno opremljena tako, da zagotavlja prostor za nacionalno umetniško zbirko, v katerem je neto poraba energije enaka nič. Prenove pomagajo pri varčevanju z energijo in vodo, obenem pa dajo objektu z edinstveno kulturno dediščino nov pomen v 21. stoletju.

Simpatična adaptacija stavbe Auberge d'Italie iz 16. stoletja je izboljšala uporabo prostora, tako da je lahko navedena stavba dom za muzej Mużew Nazzjonali tal-Arti oz. muzej umetnosti nacionalne skupnosti Malte (ang. Malta National Community Art Museum; MUŽA).

Sodobni dodatki zagotavljajo, da lahko obiskovalci občudujejo umetniška dela v energetsko učinkovitem udobju. Sekundarna dvojna zasteklitev ohranja prvotna okna, hkrati pa povečuje izolacijo. Izolacijski sloj, ki so ga dodali strehi, zagotavlja dodatno zaščito pred toplotnimi izgubami. Na strehi so tudi fotonapetostni paneli, ki proizvajajo čisto in obnovljivo energijo za delovanje ter razsvetljavo stavbe.

Pametni notranji sistemi prihranijo še več prihranke energije. Sistem upravljanja stavbe nadzira ogrevanje in klimatizacijo, ki ju prilagodi glede na število ljudi, ki jih zaznajo senzori, nameščeni po celotni stavbi. Dnevno svetlobo dopolnjujejo LED-lučki, ki jih nadzoruje centralni računalnik, ki tudi prilagodi jakost svetlobe v prostorih glede na to, koliko dejavnosti zaznajo senzori.

Ohranjanje virov

Tehnologija je zasnovana za delovanje v skladu z izvirnimi značilnostmi zgodovinskega prostora, da bi zmanjšala okoljski odtis muzeja.

Njegove debele apnenčaste stene poleti ohranjajo muzej hladen, pozimi pa topel, kar zmanjšuje potrebo po umetnem segrevanju in hlajenju. Veliko osrednje dvorišče, ki se uporablja kot samostojen prostor, zagotavlja naravno svetlobo in prezračevanje galerij, ki se nahajajo v prostorih v bližini. Dež, ki se zbira v originalnih vodnih cisternah, je usmerjen v muzejska stranišča, kar pomaga pri varčevanju z dragoceno vodo v tej otoški državi. Nazadnje pa s ponovno uporabo zgodovinske stavbe prihranimo materiale, ki bi jih sicer uporabili za gradnjo nove stavbe.

Pri prenovi so sodelovali strokovnjaki iz različnih disciplin, kot so umetnostni zgodovinarji in inženirji, ki so ustvarili sodoben niz-koogljični muzej, ki spoštuje lokalno kulturo in jo deli z drugimi tako na nacionalni kot na mednarodni ravni.

Umetnostni kritiki in arhitekti so stavbo prepoznali kot primer dobre prakse naknadnega opremljanja ter je priljubljena pri ljubiteljih umetnosti. V letu, ki je sledilo uradnemu odprtju prenovljene stavbe decembra 2018, je muzej MUŽA obiskalo več kot 5 000 ljudi. ■

VEČ O TEM

<https://heritagemalta.org>

PROGRAM DOGODKOV

28.–29. JANUAR

Beograd (RS)

5. forum EUSAIR

1.–5. MAREC

Na spletu

Teden makroregionalnih strategij

17.–18. JUNIJ

Porto (PT)

9. konferenca o ocenjevanju kohezijske politike EU

11.–14. OKTOBER

Bruselj (BE)

Evropski teden regij in mest

10.–11. DECEMBER

Marseille (FR)

Forum za alpsko regijo

PRAVNO OBVESTILO

Ne Evropska komisija ne katera koli druga oseba, ki deluje v imenu Evropske komisije, ni odgovorna za morebitno uporabo naslednjih informacij.

Luksemburg: Urad za publikacije Evropske unije, 2020

PDF: ISSN 1725-8278 KN-LR-20-004-SL-N

© Evropska unija, 2020

Ponovna uporaba je dovoljena ob navedbi vira.

Politiko ponovne uporabe dokumentov Evropske komisije ureja Sklep 2011/833/EU (UL L 330, 14. 12. 2011, str. 39).

Za vsako uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso v lasti Evropske unije, je morda treba zaprositi za dovoljenje neposredno od zadevnih imetnikov pravic.

Revija je na voljo v 22 jezikih na:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/information/publications/panorama-magazine/

Priprava vsebine te izdaje je bila končana decembra 2020.

FOTOGRAFIJE (STRANI):

Naslovnica: © Evropska unija

Stran 3: © Evropska unija

Stran 4: © Nemško predsedstvo

Strani 5, 6: © Evropska unija

Stran 8: © Evropska unija

Stran 18: © Interreg IPA CBC Bolgarija-Srbija

Strani 19, 20: © Inter Ventures

Stran 21: Zgoraj © Občina Woensdrecht;

Spodaj © Odbor za gospodarstvo regije Amhem-Nijmegen

Stran 22: © Bolnišnica v regiji Cerdanya

Stran 25: 01 © iStock/fbxx; 02 © iStock/MasterLu;

03 © iStock/Sami Auvinene; 04 © iStock/LeoPatrizi;

05 © iStock/wsfurlan; 06 © iStock/Rodrigo Blanco;

07 © iStock/diegograndi; 08 © iStock/Lisa Marie

Stran 26: © iStock/BrasilNut1

Strani 29, 30, 31: © Evropska unija

Stran 32: © Marta Silvia Viganò

Stran 33: © Evropska unija

Stran 38: Zgoraj © iStock/krugli; Spodaj © iStock/Giorgos Kristotakis.

Stran 41: © iStock/metamorworks

Stran 42: © iStock/SDI Productions

Stran 43: © iStock/sl-f

Stran 44: © iStock/Marvod

OSTANITE V STIKU

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EUinmyRegion

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

EUinmyRegion

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/ferreira_en
 @ElisaFerreiraEC

Urad za publikacije
Evropske unije

Evropska komisija
 Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko
 Komunikacija – Agnès Monfret
 Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
 E-pošta: regio-panorama@ec.europa.eu